

ఆంధ్రమిత్ర

3/1987

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మే నెల 29-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ దశమి.

No. 49

సంచిక ౪౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచలనవంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు కెట్టిపిథి, మద్రాసు

249, ప్రేరిండ్ల, ఫోర్టు, బొంబాయి

శతకముంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర,
దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క
శతకమునను వెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల
చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయునుగలవు. ముచ్చటలు
గూర్చునట్లు మేలి క్యాలిగోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, తపాలపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

విజారాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండు కో.,
566, రెసిడెన్సీబజార్, హైదరాబాద్, దక్కన్.

ది జనరల్ ఆస్యూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మిరు)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలో కెల్ల యింతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో వెయ్యింటికి రు 22-8-0	పాలసీల మొత్తం సంవత్సర ఆదాయము 1927 సం॥ వ్యాపారము	రు 1,80,00,000 7,00,000 ౧8,00,000	క్రింతి సంవత్సరముకంటె తెలివైనట్లుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
---	---	---	---

మీరు భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియు, ఉన్నత సొస మాత్రమించిన దిదియే.

ఇండియా, బర్మా కిలోననం దంతటను ఏదెన్నీలు ప్రాంతీలు స్థాపించితిమి.

వివరములకు వ్రాయుడు: V Rama Rao. B. Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni

WANTED.

4576

Candidates for Telegraph, Station Master and Electrical Classes. Boarding arrangements. Particulars with Railway Fare Certificate on 2 anna stamps.—Presidency Telegraph College, Royapettah, Madras.

ప్రకటన

అంబరపేట కమిటీ భూములు 25-5-28, 26-5-28, 27-5-28 తేదీలను వేలం వేయబడునని తోగడ ప్రచురపరచి యుంటిమి. ఆ ఏలములు సదరు తేదీలకు బదులు 1-6-28 తేదీ నిన్ని దర్జీలా 2 రోజులున్ను ఎప్పటికి వివాదానికి లోకడ ప్రచురపర్చిన ప్రకారం ఏలూరు నాణా ఆఫీసులో నెంబరు వారిగా వేలంవేయబడును. కనుక యిందుమాలముగా తెలియ జేయడమైనది.

నూజివీడు } రాజా శోభనాద్రి అప్పారావు,
21-5-28 } బహద్రుడు జమీందారుగా

“ఏజంట్లు కావలయును”

రాజధానియం దన్ని జిల్లాలలోను కిరస్టి ఆంజుల అమ్మకమునకై ఏజంట్లుగ పనిచేయు పలుకుబడిగల భురానా మనుష్యులు కావలసియున్నారు.

నెం 1286 రు పొండుబాళ్ళకు దరఖాస్తుల సంపుడు. చెన్న పట్టణము. (4756)

సరస్వతీపవరైన్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చుపనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

4687

శుక్లలిరేంజి ప్రాథమి కోపాధ్యాయసంఘ ద్వితీయ వార్షిక మహాసభ

తలగాం నాపడా (ఆర్. యస్. గంబం)

తే 24-4-28 ది

వైభవమును వస్తుప్రదర్శనమును; డివిజన్ బోర్డు టీచర్లకమిటీసభయును మహారాజశ్రీ హనుమంతు సూర్య నారాయణ నాయుడుగారి యాజమాన్యమున జయప్రదము గా జరిగినది. రిటైరైన డిప్యూటీ యిన్స్పెక్టరులు, రేంజి ఆఫీ సరులు, హైస్కూలు టీచర్లు, భూస్వాములు, శ్రేణులు, ఉపాధ్యాయులతో సభాభవనము నిండియుండెను. భవనము బాగుగ అలంకరించబడియుండెను. లింగరాజు మిత్రగా రును, తమ్మిశాన జగన్మాధంగారును, సంస్కృతాంధ్రములలో ప్రాచారన పద్యములు చదివెరి. ఆహ్వానసభ్యులును మహారాజశ్రీ హనుమంతు రామన్న నాయుడుగారు తనయుడ న్నానమును చదివిన పిమ్మట స్వాగతపద్యములు చదువబడెను. అంతట కార్యదర్శిచేత ప్రతిపాదించబడి యతర టీచర్లచే ఆహ్వా దించబడినవైన మహారాజశ్రీ సూర్యనారాయణ నాయుడు గారు ఆధ్యక్ష పీఠము నలంకరించిరి. వారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున ప్రాథమిక విద్యా దాస్యములు ఉపాధ్యాయులయొక్కయు పాలకులయొక్కయు బాధ్యతలను వాటికి తగినపద్ధతులుగా నూతన విద్యావల్ల ము ఉపాధ్యాయ వేతనములు మొదలగు విషయములను గూర్చి చక్కగా చర్చించిరి. కార్యదర్శి సంఘనివేదికను చదివినపిమ్మ ట సభకు రాజాలిన రి సందేశములు చదువబడెను. అటుపైని మహారాజశ్రీ వేదా శ్రీరామంపంతులుగారు ప్రాథమిక విద్యా నిధిని గురించియు, మహారాజశ్రీ యల్లా జోగయ్యపంతులుగారి యవిద్యాసదగులగుంచియు నొక పంచమా టీచర్ల పంచమా విద్యుగరించియు, శ్రీమతి నాయుడుగారు ప్రస్తుతి ద్వారా విధా నపు మార్పులగుంచియు ఉపన్యసించిరి. అంతట విద్యావిషయక వస్తుప్రదర్శనము తెరవబడెను. గ్రంథపఠనమందు పాటిపరీక్షలు జరుపబడెను. ఖడ్గరబట్టలు, ఉపాధ్య, పెన్సిల్ ప్రదర్శనము వులకు బహుమతులుగా ఇవ్వబడెను. రేంజి టీచర్లయొక్కయు, బోర్డు టీచర్లకమిటీయొక్కయు ఎంపిడెడ్ టీచర్ల సంఘముయొ క్కయు తీర్మానములు విపులముగా చర్చించబడి అంగీకరించబడినవి. అధ్యక్షులు వస్తుప్రదర్శనవిషయములగుంచి ప్రపం గించిన పిమ్మట మ-రా-రా-శ్రీ జోగయ్యపంతులుగారు సభా విజయమును గూర్చియు ఆధ్యక్షుల గూర్చియు ప్రసంగించిరి. అధ్యక్షులు అది ఆంధ్ర టీచర్లయొక్క యుపన్యాసము గురించియు మిగిలిన యుపన్యాసముల గురించియు తమకుగల అభిప్రాయములు వెల్లడించుచు విద్యావిధానము వాచక పుస్తకములు జీతపు నేర్పు గురించి చెప్పుచు ఈగ్రామమునందలి స్కూలుల దాని డౌన్స్ త్వము గురించియు ఉపాధ్యాయులపట్టుదల గురించియుచెప్పిరి సభాధ్యక్షులకును సభికులకును వందనశతములతో సభ జయ ప్రదముగా జరిపింపబడినది.

గన్నవరము తాలూకాలో అగ్ని ప్రమాదములు (ఒక విలేఖరి)

గన్నవరము (కృష్ణాజిల్లా) 27 మే 28— అగ్ని దేవుడికి ఈ తాలూకామీద ఆగ్రహము జాస్తిగా ఉన్నట్లు తోస్తుంది. ఏదో నొకప్పుడు తగలబడ్డట్లు వార్త రాని రోజు సాధారణము గా ఉండుటలేదు. ఇవన్నీ తాగుటకే సరిగా నీటివనరు లేని మెరకపూ శ్వవడమువలన అగ్ని నిరాలంకంగా వెలరేగి అలసట వచ్చేవరకు కంటబడ్డ యింటినిల్లా నాకేస్తుంది. ఈ పినికి తోడు 28 తేదీని నిప్పులవ్వం కురుస్తుందని యెవరో అన్నమాట పట్టు కొని ప్రజలు హడలిపోతున్నారు.

ఇక్కడకు ఏడుమైళ్ల దూరములో వుండి, ప్రసిద్ధ దివ్య సలమై పేరుగన్న ఆకిరీపల్లి గ్రామములో నిన్న పగలు 11 గం టిల వేళ తూర్పునాడెములో ఒక యిల్లంబుకొని దానిపొందే దాదాపు నాలుగువందలయిట్ల పరకురావప్రీతి ఆయిపోయిన దుఃఖవార్త వేడు వచ్చింది. ముగ్ధులనుమధ్యలు కాలి వచ్చి నారలు. ఇతర ప్రాణులుకూడా నష్టమైనవట. వందలకొలది జనులు తిన తిండి, కట్టు గుడ్డ, నిలవ నీడలేక దీనాతిధీనలై వున్నారు.

డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగారగు ఎ. ఆర్. సి. చెప్పలేకు గారు మొన్న ఈ యీదా వచ్చినారు. పక్షములోవుగా ఇక్కడ తగులబడిన గృహములను చూసేపుటారు. శ్రభుత్వమువారు ను కార్మికులుదిగల ప్రజలును ఈవిధముగా నష్టపడ్డవారికి పహాయం చేయుదురని నమ్మిక.

రవీంద్రుని సందేశము

(ఒకేటి వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు)

2-వ భాగము

ఈ వృక్షచ్ఛాయలను రవీంద్రుడు కొన్ని పంపత్సరము లు తల్లిడిపోయింది యింతవరకు నొక సాధ్యుని పరిణయ మై వంతపరంపరానంత మైన భూములను చూచుకొనుటకు గంగయొడ్డునకున్న మెల్లాయలు ప్రదేశమునకు బోయెను. ఈ ప్రదేశమున నత డిరువది సంవత్సరములందెను ఆమెట్లు ప్రకృతి ప్రదేశము మిక్కిలి బీదరయితులకు నివాసముగా నుండెను రవీంద్రుడు వారి యొగక్షేమముల నారయించు వారిఃప్ర నులునులందు పాల్గొనుచు, ధనగర్వములేక మెలగుచుండెను. అత డిప్పుల నివసించినకాలముననే బీదప్రజలయందతని కత్వంత ప్రేమగలిగింది. గీతాంజలియందీ ప్రేమను జూపుపద మొకటి గలదు. 'ఇదిగో నీపీఠము; నీపాదము లివిగో, నీపాదముల సన్నిధి నే బీదలు, ఆసాధ్య, పతితులు నివసింపుచున్నారు.' ఆస గా భగవంతు డీపతితులకు మిక్కిలి సమీపముగా నుండునని యాని భావము. 1915 సంవత్సరము జూలై 23 తారీఖున నత డు మెల్లాయండి తన మిత్రుడు ఆండ్రూస్ మహాశయునికి (నాకి నలేఖనో నీనాక్యము లున్నవి. దీనివలన నీబీదయొడ పతినికి ఎం ప్రేమయన్నది వ్యక్తము కాగలదు.

"అనేక సంవత్సరముల కిప్పుడు నారహితులలోనికి తిరిగి వచ్చివాను. నేనును, వారను నారాక యత్వసంరచునయే తల ముచున్నాము. జీవితముగోని కష్టములును నాకష్ట డగ్గమైన వి. ఈ ప్రజలయందను మానవత్వ మున్నట్లే మనకు తోచును.

జాతుల నాగరికత బీదప్రజలమీదనే యాధాపడి యున్నను, ఆనాగరికతలకు భేదముభారము మాత్రము వారి మీదనేపడుచున్నది. వారు మిక్కిలి బీదస్థితిలోనుండుట కొప్పు కొనియు, ధనికులుగానన్న కొలదియందీ బ్రదుకుటమాత్రమే జీవితముయొక్క పరమావధి కాదని నిరూపించుటకు సావకాశ ము గలగజేయుచున్నాను. ఒక ఎకరమునందలి విశ్వవిద్యాలయ ము పోషింపబడుటకు, వేలకొలది యెకరములు సాగుచేయటకు మన్నవి. వారిచాకిరి మనకత్వసంరచుననున, జీవించుటకు వారి పనినొప్పుకొనినందున, మనము వారిని పరాభవించుచున్నాము. వారు చేయునది లేక యిట్టి దురవస్థ యందున్నార.

ఇట్టిస్థితియందు కాస్త్రుజ్ఞానము మానవులకు సహకారి యై, ప్రతిమనుజునకు ఆవసరమయిన పదార్థములను నుభిముగా సమకూర్చగలనది తలచుచున్నాము. ఇందులన మానవుల కవ మాన కారణమైన నిరంకుశత్వము తొలగిపోగలదు. అనేకకష్ట ఃఘాతముల ననుభవించుచు, వికాంతితేక, పాట్లకూటియి శ్రమపడు నీమహాప్రజలజూచిన నెవ్వరికి గుండెనీరుగాదు; ఈకొట్లకొలది ప్రజలయందు తీనమయియున్న మహాక్షేయియెవరి కాశ్చర్యము గొలుపదు?

కాంతినిక్షేతనముననుండి యిట్టి ప్రజలను నేను మరచి పోయినాను. మరల నిప్పుడు వారిసమీక్షమునకు వచ్చినందుకు నాకు చాలసంతోషము గలుగుచున్నది. ఇకముందు వారి నేప యందే నాకాలముగడువగలను. ఆశ్రమమునందు నేనుపాధ్యా యుడనుగానుంటిని. ఆపని నాకంత తృప్తిగానుండలేదు. ఇత రులకు సాయముచేయుటయే మనుజులకు స్వాభావికధర్మము ఉపాధ్యాయులముగా నుండి జనిభావములను వారికి తెలియజే యుటకన్న, వారికి సాయముజేసి వారికష్టములును పంపు కొనుటయే విశేషము.

ఇప్పటికి విరమించును. నారహితులు నాకొంత క్రింద వేచియున్నారు. "(1925 ఆగస్టు మాడెం రివిన్యూలో లేఖ)"

రవీంద్రుడుమెల్లాయందున్న యిరువదియేండులలో బెంగాలీ భాషయందగ్గేక పద్యములను, గీతములనురచించెను. ఈవృదు మధురకావ్యముల పదావళియే తరువాత గీతాంజలియను పేరనాంగ్ల భాషలోనికి భాషాంతరీకరింపబడిరవీంద్రునికి ప్రపంచములో క వులందరకన్న గొప్పవాడను ఖ్యాతియు, లక్షరూప్యములబహు మానమును సమకూర్చెను. భాషాంతరీకరణమే యిట్లుపండిత బృందముచే మెచ్చికొనబడినచో దానిమాతృక యెట్లుండవల యునో? రవీంద్రుడాంగ్ల భాషయందు పద్యములను గద్యముల ను మిక్కిలి సేర్పగా నల్లగలడు. చిన్నతనమున నతడింగ్లండుదేశ మున కొంతకాలము విద్యాభ్యాసమొనర్చెను. అప్పుడాంగ్ల భా షయందు చక్కనిపాండిత్యమును సంపాదించెను అతనిరచనలు ని ర్దుష్టములనియు, లలితములనియు గురువులే బ్రతీసింపబడు చుండెను. కాని యాంగ్ల భాషయందతడెప్పుడును వ్రాయుచుం డలేదు. కవిత్వముజెప్పినను, ఉత్తరములవ్రాయుచున్నను తన మాతృభాషయగుబెంగాలీయందే వ్రాయుచుండెను. వ్యభా షము, దుస్తులను, ఆచారవ్యవహారములను వివరించి, యన్యదేవా చారములకు స్వీకరింప నవిన భారతయువకులవలె గాక, ర

వ్రుడు బెంగాలీ దుస్తుల యెడలను, భాషయెడలను నత్యంతాభి మానము గలిగియుండెను. బెంగాలీ భాషయందతని గీతములను జదివి యా నందించి యుటకు నోచుకొనక పో యినను, తెలిసినవా రతనికివిత్వ ముద్భుతముగానుండుననియు, ప్రఖ్యాత ఫ్రెంచిసాటకకర్తయూ, కవియూనగు విక్టరుహ్యూ గో కన్న కొన్ని విషయములయందు మిన్నయేయనియు వ్రా సియున్నాడు. కాని హ్యూగో మహాశయునకును రవీంద్రుని కిది చిత్తప్రవృత్తులయందు భేదములు గాననగును. హ్యూగో ఫ్రెంచి సంఘమునందలి దుర్గళిక, దురాచారములను, బీదతన మును, తుద్రత్యమును కన్నుల కగపడునట్లు వర్ణించి తన్నుల మున సంఘసంస్కారమును ప్రోత్సహింపరచు మహా నవలార చయిత. అతని గ్రంథములను చదువునప్పుడు కొన్ని కొన్ని ఘట్ట ములయందు మనకండ్లనుండి బాష్పములు కాల్యలుగట్టి ప్రవ పించును కనుకనే యతనికి Lord of Human tears అను బిరుదోపగంబడెను. రవీంద్రసాధుడు ప్రజల దుర్గళలను, కష్టపరంపరలను వర్ణించబడెను. ప్రకృతియందలి విచిత్రముల ను, సౌందర్యములను మిక్కిలి నాగుగా వర్ణించగలడు. రవీంద్ర సాధుని కవిత్వకన్యక మనోహరములైన పున్నమ రాత్రుల యందును, పుష్పపుల భీతమై గండంబోయిలగాన మాధుర్య మును ప్రతిధ్వనించు, వనములయందను విచ్చలవిడి సంచారము చేయుచుండును.

మెల్లాయ పరిసర ప్రాంతము ప్రకృతి సౌందర్యమున కాల వాలమై యుండెను. రవీంద్రసాధు డీసౌందర్యమును జూచి యానందించుటకు గంగలోని యినుక తిన్నెలమీ డకిబోయి నెలవర్యంతము మరలి రాకుండెను. నిర్మానవ్య మైన యా ప్రదేశమున గూడచుండి గంబలకొలది గడుపుచుం డును. ఇంటికి వచ్చి:తరువాత మాటలాడు గలగాలు తప్పిచా యునందున, ఒకటిరెండు రోజులు మాటలాడలేక యుండును.

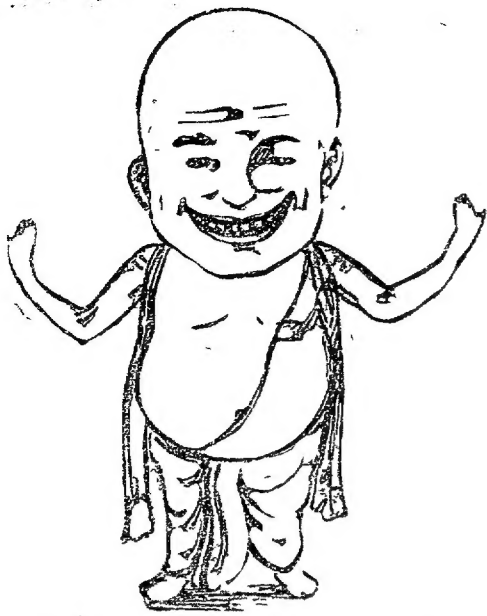
మెల్లాయంద తతి డిరువదిసంవత్సరము లుండెను. కాని 40(ఏవలె నతడును సంపూర్ణ మైన మనశ్శాంతియొపంకు స్థలమున కేగవలయునని పరిశిషించుచుండెను. ఆ సమయమున న. గగ్గళ మునందు రాజకీయాందోళనము తీవ్రముగా జరుగుచుండెను. వంగదేశ విభజనాగంతరము, దేశము సంతోభము జరించుటచే నన్నిపక్షములవారను కలసి యా విభాగమును రద్దుచేయవలె నని ప్రయత్నించుచుండిరి స్వదేశి, స్వరాజ్యమును భావములు వంగదేశమునందు పుట్టినవే. రవీంద్రు డీయాందోళనము జేయుటకు కలకత్తా నగరమునకు బోయి కొన్ని యుపన్యాసము లిచ్చెను. కొన్నిసభలయంద గ్రామసాధికత్వము వహించెను. కాని యతని ప్రకృతి రాజకీయాందోళనమునంద భగ్గించిగలది కాకపోవుటచే మరల ని:టికి పోవలసినవాడయ్యెను. ఈమాత్రము నేపకే ప్రభు త్వమువారతని రాజద్రోహియని తలచి, యికముం డెట్టిమాం దోళనమున పాల్గొనిన శిక్షితునిగాతేతుమని మందలించిరి. రవీంద్రులకు సాధుడనువా డెట్టి బెదరింపులకు భయపడువా?

కలకత్తానుండి మరల రవీంద్రుడు తండ్రి స్థాపించుకొనిన యాశ్రమమునకు బోయెను. మహర్షి యు చిరకాలమునకు వచ్చి న పుత్రుని నాలింగనము జేసికొని తేను మడిగి పల్లభాషించెను తనతండ్రికి చిత్తకాంతి గలిగిన దేశమున నొక విద్యాలయము స్థాపించి నిర్వహించుట యుత్తముని యతనికి కొంతకాలము క్రిందట తోకెను బిన్న దానంగతి తండ్రికి మనవిచేయగా, తండ్రి మిక్కిలి సంతోషించి, తనయని దీపించి, పాతకాలా స్థాపనమున రవీంద్రునికి తోడ్పడెను. అప్పటినుండియు నా చిన్ని యాశ్రమము వృద్ధిచొంది యప్పుడు విశ్వభారతి యను నామము దాల్చియున్నది. మహాపురుషులు సంకల్పసిద్ధులు గదా!

అసికా

(ఒక విలేఖరి)

మే 25:—నిన్నటిదినము ప్రాద్దున నునూరు తొమ్మిది పది ఘంటలకు ఆకికా బరంపురందాలో 19-వ మైలువద్ద బరం పురం వెళ్లుచుండిన మోటారుబస్సునకును బరంపురంనుండి వచ్చు చుండిన మోటారుకారునకు ఘోరసంఘర్షణము ఘట్టిల్లెను దానంతేసి బస్సులోనున్న క్లీనరునకును బస్సు డ్రైవరునకును ఘోరముగు గాయములు తగిలెను. అందలి ప్రయాణికులకు కూడ కొందరికి గాయములు తగిలెను. కారులోనున్నవారిలో నొకరికి మాత్రమే చిన్నచిన్న గాయములు తగిలినను కారుమాత్రము ను మారు 15 వందల రూపాయల నష్టమునకు లోనగుచున్నట్లుల కాననగుచున్నది. క్షతగాత్రులగు బస్సు క్లీనరుయును డ్రైవరు యును ఆకికా ఆనుపత్రికి వెంటనే తేబడిరి. అందు క్లీనరు నిన్నటి సాయంత్రము నునూ రేడుఘంటలకు పనిపోయెను. డ్రైవరు స్థితి ఇంకను సంతయాస్పదముగా నున్నది.

తామరతైలము (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకం)

గుఱ్ఱం

ఎండిపోయిన గుఱ్ఱం అమ్మకానికి వచ్చెను.
 ఎల్లయ్య:—ఈ ఎముకలపోగు ఎంతకమ్ముతావు?
 అమ్మవాడు:— నూరురూపాయలు.
 ఎల్లయ్య:—పదిరూపాయలకిస్తే ఇయ్యి. లేకపోతే లేదు.
 అమ్మవాడు:—మీరు మరీహిసాధితు అడుగుతున్నాడు.
 అయినా మీకు నాకు తొంభయి రూపాయలే భేదం.
 ఈ మాత్రానికి పట్టుబట్టుకు లెండి. పదిరూపాయలూ ఇప్పించండి.

జ్ఞాపకం

టీచరు:—నేను చెప్పిన సంగతులన్నీ విన్నారాగా.
 మీరు జ్ఞాపకమున్నవన్నీ నోటు చేసుకొండి.
 విద్యార్థి:—జ్ఞాపకంలేనిదే?
 టీచరు:—జ్ఞాపకంలేనివి విడిగా నోటుచెయ్యండి.

స్వంతం

మోటారుబండివాడు:—కోడంతా మీ స్వంతమయి నట్టుగా నడుస్తావేమయ్యా?
 బాటసారి:—మోటారుబండిని నీ స్వంతంచానలే నడిపిస్తావేమయ్యా?

ఉత్తరం

ఎల్లయ్య:—ఉత్తరం రాలేదని సోమయ్య దిగులుగా ఉన్నాడు. ఎందుకు?
 పుల్లయ్య:—సోమయ్య అడుగుతున్న ఆయనే ఉత్తరాలు వ్రాసుకుంటాడు. అది చేరకపోతే దిగులుపడుతాడు.

పందెం

నూకగారలు, నూకలడ్డా ఎవరు తినగలిగితే, వారు పందెంపలివివట్టు. భీమయ్య తినేశాడు. సోమయ్య పగం తినేట పుటికి కష్టపడ్డయ్యాడు.
 ఎల్లయ్య:—నువ్వుపందెం ఓడిపోయినావు. నీకోసం నేను ఎంతో డబ్బు నష్టపడవలసివచ్చింది.
 సోమయ్య:—నేను ఏం చేసేదండి? పొద్దుక చరిత్ర చేసి నవ్వుకు; నేను నూకగారలు, నూకలడ్డా తిన్నాను. ఇప్పుడు తినలేకపోయానాను.

ఏడుపు

బాలుడు:—నంతవైద్యుడి దగ్గరికి వెళ్ళాగాని, ఏడవ లేదు.
 తండ్రి:—కువ్వు ధైర్యంగలవాడవు. ఈరూపాయి ప్తీసుకు వాడుకో. వైద్యుడు నోప్పిపుట్టించాడా!
 బాలుడు:—అయిన ఇంట్లోలేదు.

మార్పు

భర్త:—నేను చదువుకోకుండా గండ్రగోళం చేస్తుంటావు. నేను ఇంట్లోవుంటే, ఎప్పుడూ సంగీతంపెట్టే మోగిస్తుంటావు. లేకపోతే ఊరికే అరుస్తూంటావు. పెళ్లి అయిన కొత్తదికాల్లో, నువ్వు నెమ్మదిగా ఉండేవా నవు.
 భార్య:—అప్పుడు మీరు నాచేతులుపట్టుకుని కూర్చుండేవారు. ఆందుచేత సంగీతం పెట్టే వాయిదలేక బోయినాను. నన్ను తిరుచుగా ముద్దుపెట్టు కోడంబ్బ, మాట్లాడడానికి వీలుం దేదిగాదు.

ప్రశ్న

టీచరు:—సింహాడువల్ల వచ్చి, మేకల్ల పెళ్లి పోయేది ఏవో చెప్పగలవా?
 బాలుడు:—నూనాన్న
 సహాయము

బిచ్చగాడు డబ్బు సహాయం చెయ్యవలెనని ధనికుడిని ప్రార్థించెను.
 ధనికుడు:—నేను ప్రార్థనలను వినను.
 ఒక వారం అయితరువాత ఇట్లా ఉత్తరం వ్రాసెను.
 “నేను వ్రాసేది ప్రార్థనగాదు. ఇది రిపోర్టు. నాకు బాతిగా డబ్బులేదు”

పన్నెండు

భార్యభర్త, పదుకొండుమంది పిల్లలను తీసుకొని నాటకానికి పోయిరి.
 టికెట్టు కలెక్టరు:—మీరు రెండు టికెట్లైతే ఇచ్చారు. ఇంకొకమంది పిల్లలను ఊరికే పోనియ్యడానికి వీలులేదు.
 కిళ్ళలో కొందరికి వయస్సుపించింది.
 పెద్దమనిషి:—వయస్సేమిటి? పన్నెండు కిందివాళ్ళకు చార్జీలేదని నోటీసులో చెయ్యలేదా?
 టికెట్టు కలెక్టరు:—వేళాము.
 పెద్దమనిషి:—అయితే నేను పదకొండుమందినే తీసుకువచ్చాను. పదకొండు పన్నెండుకిందిది కాదా?

గని

బొగ్గుగనిలోకి దిగుతుండెరి.
 పిచ్చయ్య:—మన మెక్కిండి భద్రంగాదిగుతున్నది గద.
 చూసేదరు:—ఏం భయపడవక్కరలేదు. దీనికి కట్టిన తాళ్ళు పన్నెండుమాసములవరకు తప్పకుండా ఉంటవి. రేపటి తో పన్నెండోమాసం వెళ్తుంది.

దెబ్బలు

టీచరు:—నా కుర్చీలో నూదిగుచ్చించెవరు?
 బాలుడు:—నాకు తెలుసుకాని, నేను చెప్పనండి బాలుని టీచరు దెబ్బలుకొట్టెను. కొంతసేపయిం తరువాత టీచరుకు విచారంకలిగెను.
 టీచరు:—నీన్నేహితుడిని రక్షించి, కిక్కుర్దావు నీ మంచి తనానికి, మెచ్చుకొన్నాను.
 బాలుడు:—అలాకాదండి. తప్పుచేసిందియెవరో ఇప్పిలే, మీకన్న వాడు నన్ను యెక్కువదెబ్బలు కొట్టుతారని.

నాటకం

నాటకం జరుగుతుండెను.
 నాయకుడు:—నువ్వు నన్ను తప్పకుండా వివాహంచేసుకోవలె.
 నాయిక:—నన్ను జవాబుచెప్పుకుని బలవంతపెట్టవద్దు. వచ్చేవారందాకా, అగిలే మంచిది.
 ప్రేక్షకుడు:—వచ్చేవారందాకా మీకంపెనీ యీవూల్లోవుండరా. ఇప్పుడే యేసంగతి చెప్పు.

మేక

టీచరు:—మేకపిల్ల కలి చెప్పినట్టుగా నిని ఇంట్లో వున్నట్టుయితే, పెద్దపులితోట్లో పడేదికాదు. పెద్దవాళ్ళు చెప్పినట్టుగా విడదం అవసరం.
 బాలుడు:—మేకను పెద్దపులితోటపోతే, మనం తినేకే వాళ్ళమండి.

స్టేడరు

పాలేస్టేడరు క్లబ్బులో గూర్చొని చీట్లాడుతుండెను.
 గుమాస్తా:—అయ్యో, తమకోసం ఎవరోపచ్చి చిత్రాసే పటిసుంచీ కనిపెట్టుకొని వున్నారండి.
 స్టేడరు:—అయితే, వెంటనే ఇంటికి వెళ్లుతాను. లేకపోతే, ఆయన ఇంకోరిడగ్గరికి పోతాడేమో?
 గుమాస్తా:—నెమ్మదిగా వెళ్లవచ్చును. గదిలోపెట్టి తాళంకేసి వచ్చా లెండి.

ఖర్చు

ఒకడు:—నీకు వచ్చినడబ్బు అంతా ఖర్చుపెట్టగూడదు.
 ఇంకోడు:—అయ్యో, మూడువంతుల కన్నా ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టనండి.
 ఒకడు:—ఇది నయమే. మిగిలిన ఒకవంతు బ్యాంకులో దాచిపెట్టుకుంటావా?
 ఇంకోడు:—నాభార్యకు ఇంటిఖర్చుక్రింద వాడమని ఇస్తానండి.

చిలక

యజమాని:—ఇవ్వాలి తొందరగానే వచ్చావు. సంతోషంగా ఉంది. ఇట్లా వస్తుండు.

గుమాస్తా:—నేను ఒకచిలకను కొన్నానండి.

యజమాని:—ఎందుకు? నీపద్ద అలారంగడియారం వున్నదనుకుంటున్నాను.
 గుమాస్తా:—గడియారానికి తోడుగ. చిలకకూడా ఉంటుంది. అలారంకొట్టంగానే, చిలక అరుస్తుంది. అప్పుడు నాకు మెతుకువ వస్తుంది.

బేరం

ఒక్కపూటకీతా పెద్దమనిషి బేరం చేస్తుండెను. అన్ని వస్తువులనుచూసి కింద పెట్టుతుండెను. చివరకు ఒక్కటి కొనకుండా పోతుండెను.
 గుమాస్తా:—మీరు కొనడానికి వచ్చారా?
 పెద్దమనిషి:—అవును. లేకపోతే ఎందుకు వచ్చాననుకున్నావు?
 గుమాస్తా:—ఎన్నివస్తువులున్నవో తెక్క వ్రాస్తూన్నారని అనుకున్నాను లెండి.

దొంగతనం

మేజిస్ట్రేట్:—కోళ్ళు ఎందుకు ఎత్తుకుని పోయినావు?
 మద్యం:—డాక్టరు కోడిగుడ్డు తినమని చెప్పాడండి. అందుచే కోళ్ళను తీసుకునిపోయినానండి.

జబ్బు

వకీలు:—మీరు జబ్బుచేసినపుడు మెదడు చెడిపోయిందన్నాడు, నిజమేనా?
 సాక్షి:—లేదండి కావలసి వుంటే రుజువు చూపిస్తాను. ఈ మధ్యజరిగిన మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలలో మీరు అనుకూలంగా వోటుచేసాను.

కుంటుంటు

పర్జను:—కాలిలో నరం ముడుచుకు పోవడంవల్ల ఒకడు కుంటుకున్నాడనికో. అప్పుడు నువ్వు ఏం చేస్తావు?
 విద్యార్థి:—నేనూ కుంటుతాను.

కట్టు

ఎల్లయ్య పుల్లయ్యను కొట్టినట్టు చార్జీ వచ్చింది.
 ఎల్లయ్య:—పుల్లయ్య తలమీద కట్టుకున్న కట్టన్నీ బూటకమండి. నిన్నటికిగం అవిలేకందానే తిరిగాడండి.
 మేజిస్ట్రేట్:—ఆసంగతి నిజమేనా?
 ఎల్లయ్య:—నిజమేనండి. మనీపోతవరి నిన్న కట్టుకో లేదండి.

కోరిక

ఒకడు:—నీకు లక్షరూపాయలు కావాలేనా? పదిమంది కూతుళ్ళు కావాలేనా?
 ఇంకోడు:—పదిమంది కూతుళ్లే
 ఒకడు:—ఎందుకేలే?
 ఇంకోడు:—ఒకలక్షయిస్తే ఇంకోలక్ష కావలెనని ఉంటుంది. పదిమంది కూతుళ్ళయితే, ఇంకా అక్కరలేదు.

నొకరు

నొకరు:—అమ్మా, నాకు పనిఇచ్చినందుకు సంతోషం అయితే, పెళ్లి అయినవాడు కావలెనని కోరారు ఎందుకండి?
 యజమానురాలు:—పెళ్లి అయినవాడయితే, ఆడది చెప్పినట్టుగా వింటాడు.

పత్రిక

పుల్లయ్య:—మీ పత్రికనల్ల నాకు చాలా నష్టంవచ్చింది. సంపాదకుడు:—ఎందుకేలే?
 పుల్లయ్య:—మీ పత్రికలో మాయింట్లో దొంగలపడ్డప్పుడూ, బుగారపు గడియారం తప్ప మిగిలినవన్నీ ఎత్తుకొని పోయినారని, వ్రాశారు. మర్యాద దొంగవచ్చి ఆ గడియారంకూడా ఎత్తుకొని పోయినాడండి.

పండ్లనొప్పి

బాలుడు:—పండ్లనొప్పి నీకయిపోవస్తే బాగుండేది.
 తండ్రి:—ఎందుకని?
 బాలుడు:—ఎందుకంటే, నీ పండ్లను తిసి,బయట పెట్టుకోవచ్చును. అమ్మ పండ్లను అట్లాపెట్టడానికి వీలులేదు.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చరముమీదగాని, వెల్లడుకలలోగాని, లోచర్ములలోగాని, గోళ్ళలోగాని పుట్టవచ్చును అమ్మకాంక్షనం దిపో, బొంబాయి- మద్రాసు

పంచాయతీల యావశ్యకము?

మ-రా-రా-శ్రీ రామశేషయ్యగారు వ్రాసినది
ఈ కాలములోను ఏ కాలములోను జన సమూహము
చాగరికతతోను గౌరవముతోను కాలము గడపుటకు వికమత్య
మునునది ముఖ్యవిషయము కదా? అనేక గ్రామములలో ఈ
ముఖ్యమైన విషయ మధికముగా లేనందున గ్రామములు వీ
జించియున్నవికదా! ఈలాగు జనులను చెల్లెలచెల్లె పోవోక
పట్టికగా చేరి గ్రామములను చక్క బెట్టుకొనుట మనయొక్క
విధియగును. గ్రామ సమదాయపనులను క్రమశిక్షితముగా
ప్రయత్నముతోను చాలకాలమువరకు జరిపించ నొక యేర్పా
టు గ్రామమున కావశ్యకము. ఈ యేర్పాటు లేనందువలన
ననేక గ్రామములు దినదినమునకు ఆదరణలోను ఆశోగ్యములో
ను పంటలలోను కలిమిలోను సౌకర్యములలోను దైవభక్తిలోను
కష్టి గ్రామజనులు పట్టణములకు వెళ్లి నిలిచిపోయిరి. గ్రామాభి
వృద్ధియే దేశాభివృద్ధికి యాధారమైనది. ఒకడు తాను కాపుర
ముందు గ్రామమును, గృహమును, పీఠమును చుట్టుప్రక్కలను
న్న చెత్తలను తీసివేసి జనులు గొడ్డు గేదెలు వెళ్లెడి బాటలను,
కర్షణము, మండ, శ్రమకానభూమి మొదలైన వాటిని శుభ్రపఱ
చి గ్రామనూతులను బాగుగా పూడుతీసి కట్టించి శుభ్రమైన
జలముత్రాగునట్లు చేయుటకు ఏర్పాటుచేసి మలినమును విశాచ
మును తలుపుగొట్టి ఆశోగ్యమునందు తల్లిని రప్పించి బాలురను
యానములను ఇతరులను చదువుటకు పాఠశాలలను పుస్తకభాం
డాశాలలను ఏర్పాటుచేసి అజ్ఞానమును రోగదూరు పోగొట్టి
తెలివియును గుడ్డను పోసి, చెరువు, గుంట, కాలువలు మొదలై
న వాటిని క్రమశిక్షితముగా వ్యవసాయము వ్యాపారముచేసి
ఫలమునుభవించి సంపదను వృద్ధిపఱచి మనకు సకల వైభవముల
ను ధీరత్వము నొసగిన జన సమూహము దేవుడు మొదలైనవా
టిని మఱిపొక దేశసేవపూజ ఉత్సవాదులు, భజన మొదల
గునవి చేసి ధర్మము ప్రీతి భక్తి మొదలైన వాటిని వృద్ధిపరచి
శ్రుతిని కార్యము చేసాడుటకు గ్రామమునకొక ఏర్పాటు కా
వలెదా? వివిధ మతములవారు యన్నివిధములైన చదువులు నే
ర్పినవారు అనేక బాలులు, కొందఱు పెద్దలు చేరిన ఈ కాల
ములో మన దేశములో పట్టికలు పనిచేయువా? పనులు
జయించుటకు సాధనమునా?

కనుక గ్రామములను జనుల శ్రేయమునకు ఉచితముగా
నినిసించుటకు శ్రేయస్కరముగా సంపదలకునికెవరై, దేవలోక
మునకు సమముగా చేయుటకు చట్టముమేరకు అధికారము కలి
గిన యొక గ్రామ పంచాయతీ నేర్పరచుటయే మంచి సాధన
ముగానున్నది. ఈ యేర్పాటు మనదేశములో నొక నూతనవిష
యముకాదు. పురాతనముగా నాచరణలోనుండి వచ్చినదేగాని
మఱొకటి కాదు. ఇప్పటికిన్ని కొన్ని గ్రామములలో వాటి
దృష్టాంతములు కలవు. పూర్వములో పుణ్యపాపములకు జనులు
వెరచి గ్రామ సమదాయపు పనులను ఒడ్దికొని క్రమము
గాను జరుపుచు వచ్చిరి. అయితే నీ కాలములో జనులు చట్ట
మనెను ప్రభుత్వమువారి యధికారమునకు భయపడుచున్నారే
గాని మఱొక దానికి వెరచుటలేదు. అందువలననే నిపుణులు
ప్రభుత్వమువారిలో చాలకాలము పోరాడి గ్రామ పంచా
యతు సంఘములను చట్టముక్రింద లోబరచియున్నారు. ఇదే
గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకును జనులకు స్వయం మర్యాదను,
ధైర్యమును కలిగించుటకును ఒక ముఖ్యమైన ఏర్పాటు. ఈ
మార్గమును మీరు తెలిసికొని జనదాటుక నడిచిన ఎడల కల్ప
వృక్షములను కానుధేనువును కొరిగిన వరముల నిర్దుష్టుల తల
చిన కార్యములను ఇందుమూలముగా సాధించి జరుపవచ్చునను
నది ఖండితము. ఇందులకు సందేహములేదు. ఇది సత్యము.
(పంచాయతుల బుల్లెటిను.) (పంచాయతుల బుల్లెటిను)

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి రూ 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణములో పండ్లతో ముటవలన చిగుళ్లు గట్ట
చదుగును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాదును. నోటదుర్బంధము
లేకయుండును. పండ్లు ముట్టములవలె తెల్లగా నుండును.

గజ్జికీలైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0; పి. పి. నహా 0-2-0

ఈ కైలైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జికీ
చినిచును. చీడ మొదలగునవి నశించును. తక్కువ తదితరములు.

అమ్మతొడిమల పిప్ప, బొంతాయి - ముత్యం నేరు.

ఆంధ్రరత్నము

ఆంధ్రరత్న విడుదలకును మహారాష్ట్ర దుస్థిరాల
గోపాలకృష్ణయ్యగారిని నాబాలవృద్ధ మెటింగినవారెగాని యె
టుంగినవా రుండరు. వీరియొక్క వాణ్ణిపుణ్యము వ్యాధునీయ
ము. వీరికిఁ గల దేశసేవాత్మకరత దైవభక్తి నిరుపమానములు. స్వ
దేశముల శ్రేయముకొరకై చెఱసాల పోష్య మనుభవించినవారి
లో వీరిొకరు. శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతాంతర్గత మగు గజేం
ద్రమోక్షమును నిరంతరము పారాయణము చేయుచుండురు.

మాడు నాలుగు సంవత్సరములనుండి పేరు త్త యవ్యాధి
చేరీ వీడినవారునున్నారు. వీరి జీవితమునుగూర్చి సంశయాలు
చిత్తులమెయున్న మాకు గుప్పర్ల విశ్వనాథశాస్త్రిగారిచే వ్రా
యఁబడిన జాతకమునుబట్టి నూతన విశ్వాస ముండురించినది.

60 సంవత్సరములు వయస్సునవచ్చునట్లు జీవించి 61 వ
సంవత్సరానంతరము “కేతాకైవల్య”
శక్తువు ప్రవేశింపగానే వీరికి కైవల్యము ప్రాప్తించునని శ్రీ
శాస్త్రిగారు వ్రాసియున్నారు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు జన్మించిన
దిన ఆదివారము. జూన్ 1889 సంవత్సరము అనగా నిప్పటికి
వారివయస్సు 39 సంవత్సరములు మాత్రమే. జాతకమునుబట్టి
వారికను 21 సంవత్సరములు నిస్సందేహముగా జీవించవలసి
యున్నది.

విశ్వముమొదలగు నాసర్వేస్వరగుని పరిపూర్ణానగ్రహంబుచేర
త్వరగా రోగవిముక్తుడై యాశోగ్యమందుడై మరలఁ బ్రజా
పీఠకార్యములలో బాల్గొని స్వాతంత్ర్యసమరమున విజయం
బును గాంచెదరుగాక.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్జునరావు.

నరసాపురం

కాలమానము

మే, 27:— కోపాటి కౌరే ప్రారంభమునుండి తేడి
గాడ్డులు దుర్భరమైనవి. పైగా మా గ్రామములో నిపుడు
“కలరా” మితిమీరి చలరేనున్నది. అమ్మవార్లను నడివిధి
లో నిలిపి ప్రజలు యాత్నమును చేయుచున్నారు.

ఉద్యోగపు మార్పులు

మా పబులకట్టదగారియొక్క బదిలీసంగతి గెజిట్లో
నిదివరకే ప్రచురమైనది. మాకు రావలసిన రాజగోపాలన్ వి.
సి. ఎస్. గారు ఈ నెలఖరకు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.
ఏలూరు డివిజన్ ఆఫీసులో హెడ్ గుమాస్తాగానున్న వెంక
ట్రావు నాయుడుగారు మాకు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా వచ్చిరి.
ఇచ్చట పబులకట్ట కచేరీలో హెడ్ గుమాస్తాగా నుండిన
శేకరరావు నాయుడుగారు కొవ్వూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా
నియమింపబడిరి.

మాతాలూకా బోర్డు

నరసాపురం తాలూకాబోర్డుయొక్క అధ్యక్షుల ఎన్నిక
లలో కాంగ్రెస్ తరపువారికి డిగ్రీజయ్య గలిగినదని తెలియ
పరచుట కెంతేని సంకసించుచున్నాను. శ్రీయత తాళ్ళూరి
శారాయణస్వామిగారు అధిక ఓట్లచే అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన
బడిరి. వీరికి పోటీగా నిలిచినది శ్రీయత బోర్ల వెంకటసుబ్బా
రావుగారు. ఇద్దరూకమ్మవారే. ఇయినప్పటికీ కక్షల ఉద్దేక
ముచేత ఇద్దరీతరపున ప్రజలు వందలకివందలు ప్రోగుబడి తా
లూకాబోర్డు ఆఫీసులోనికి చొరబడవలగా తప్పక గలభా అగు
నని భయపడి వెంటనే తాత్కాలికాధ్యక్షులైన ముక్కోషిలూ
ర్ ఖాసినాహేబ్ గారు పోలీసువారికి వ్రాసి పోలీసుమాటు
ను తెప్పించెను. వారు ఒక్కరిని లోపలికి పోకుండా జందో
బస్తుచేసి నాయంత్రమువరకు పహరా నిచ్చుచుండిరి. చిట్టచివరకు
అధ్యక్షుని ఎన్నికలో నారాయణస్వామిగారికి ఎనిమిదిఓట్లున్ను
సుబ్బారావుగారికి ఏడు ఓట్లున్ను రాగా నారాయణస్వామి
గారు ఎన్నుకొనబడినట్లు తీర్మానింపబడెను.తరువాత శ్రీయత
కపిల కామేశ్వర మార్యనారాయణగారు ఉపాధ్యక్షునిగా ఏక
గ్రీనముగా నెన్నుకొనబడిరి. బోర్డులో వీరిొక్కరే బ్రాహ్మ
ణులు. అటుపిమ్మట శ్రీయతకులు 1 రుద్రరాజు చినవెంకట
రాజుగారు, 2 ముక్కోషి సిహార్ ఖాన్ సాహేబుగారు, 3 నె
క్కంటి దొరయ్యగారు, 4 దండు శివరామరాజుగారు జిల్లా
బోర్డు సభ్యులుగా మా తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకొనబడిరి.
పైనచెప్పిన ఆరుగురు కాంగ్రెస్ పక్షమువారే.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ మే నెల 29-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలి	ప 42 కలవి రు	12 12 0 14 8 0
నెల్లూరి	డిబ్బో	14 4 0 15 0 0
ధిల్లి	డిబ్బో	15 0 0 17 0 0
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0 12 0 0
నవ్వులు	”	18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	”	15 0 0 16 0 0
సెనగలు	డిబ్బో	12 4 0 14 0 0
పెసలు	డిబ్బో	14 0 0 16 8 0
మినుములు	డిబ్బో	14 0 0 17 0 0
ఉలవలు	ర 195	11 0 0 11 8 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులునూనె బా 1-కి	”	145 0 0 150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	”	14 0 0 21 0 0
మిమక వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	”	50 0 0 52 0 0
చేతితో కొట్టిన ”	”	48 0 0 46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 110-0 మిమక నూనె 105		
అముదము బా 1-కి		105 0 0 108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి		88 0 0 90 0 0
కూరపసుపు ”		60 0 0 70 0 0
మిరపకాయల(గుంటూరు) బా 1-కి		82 0 0 87 0 0
దనియాలు ” బా 1-కి		88 0 0 97 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాళహస్తపాయకట్టు ”		50,55
జెల్లము బా 1-కి	రు	28 0 0 50 0 0
అస్కాపకర్ల బస్తా 1-కి	”	80 4 0 80 8 0
చింతపండు బా 1-కి	”	28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	”	29 0 0 31 0 0
చదరం	”	24 0 0 30 0 0
రవుండు	”	28 0 0 30 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	రు	7 8 0
నెం 6 ” కట్టారి	”	4 9 0
నెం 24 ” లాకి	”	6 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టెత్తీలు	”	7 8 0
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	”	11 8 0
నెం 44 సాండో	”	5 18 0
నెం 40 రాజీ	”	10 0 0
నెం 4 తెన్ని మసీదు	”	4 8 0

7. దూది

బోండావస్తు బారవ 1-కి	రు	896 0 0
----------------------	----	---------

8. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి	రు	65 4 0 66 0 0
బంగారు తులము 1-కి	”	21 0 0 21 2 0
సవరను 1-కి		18 8 6
ఇత్తడి బా 1-కి	”	280 0 0 284 0 0
రాగి బా 1-కి	”	270 0 0 274 0 0

రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లలూండు అలిజరయిక్ సింహం

పీపా 1-గ్రీలుడి 20 కి రు		62 0 0
” నీలిరవ 1 రు		1 12 0
” 14 రతులు		1 11 6
” 28 రతులు		1 11 0
” 56 రతులు		1 10 6
” 1 అందరు		1 10 0
జీర్కటు పాస్తుస్కాలోలెక్ అనగా (బుర్లి రెడ్డు)	కి	8 0 0
కాంగో 8 రి		1 0 6
దరు 4 రి		1 2 0

కర్నాటక రాష్ట్రీయ మహాసభ

అసహాయోద్యమము

(నిన్నటి తేదీవాయి)

ఈ సంస్కరణములు ఇట్టి బూటకపు సంస్కరణముల నియమమునా సాంఘిక విభేదములను వృద్ధిగావించి, మనయొక్క మత్యమును చెడగొట్టి మనలను మరల విప్లవోద్యమము గావించు మార్గముతోనే యీ సంస్కరణములు ప్రసాదింపబడినవనియు, మనదేశ జాతీయములు వెంటనే గ్రహించగలిగిరి. ఈ సంస్కరణముల ఫలితముగా నిర్మించబడిన కాపన పద్ధతులు బహిష్కరింపఁబడినవి. కాంగ్రెసుపక్షి తీర్మానించినది. గాంధీ మహాత్ముని జాతీయత్వమున నడచబడిన అసహాయోద్యమములను నేడు మన దేశము పూర్తిగా గ్రహించియున్నది. కాపనపద్ధతులను ఆందోళన యొక్క నివృత్తియను గ్రహించినది. పరాధీనభావము తొలగిరి. మనము పూర్తిగా స్వతంత్రులమైనాడమని పదేపదేగాని మనకు స్వరాజ్యము చేపారదని స్పష్టపడినది.

కానీ, మనలో కొద్దిమంది మితవాద జాతీయతను మాత్రము కాపన పద్ధతులను ఆందోళనయందును, బ్రిటీషు స్వాధీనమును గల విశ్వాసము దొలగినదికాదు. ఈ సంస్కరణముల మున మనకు జాతీయతయొక్క స్వరూపము చేపార గలదను తలంపుతో జాతీయసంస్కరణము లొసగిన యనకాశమును గ్రహించి, కాని కాపన పద్ధతులలో తమకు గలిగిన యనభేదములను సంస్కరణముల నివృత్తియను వెంటనే గ్రహించ గలిగిరి.

సైమను కమిషను

సంస్కరణముల ఫలితముగా దేశములో ననేక కక్షలు పెరిగి, దేశజాతీయతకు వారి తత్వతేలియక, దేశమంతయు గాఢముని నిరాశతో ముగియుండెను.

ఇట్టి పరిస్థితులలో సైమను కమిషను నియమించబడిన దనువార్త వినిపింపినది. భారత జాతికి స్వయంవిరక్తమౌనగా గమనమైనదియు, ఈ యధికారము బ్రిటీషు జాతికి మాత్రమే గలదనియు, బ్రిటీషు పార్లమెంటు నిర్ణయించినట్లు, నేడు భారత జాతి మంతయు పూర్తిగా గ్రహించగలిగినది. మితవాదులకు ఆపరాధియందైన వ్యాపారానివృత్తి పూర్తిగా దొలగి పోయినది. దేశమందలి అన్ని పక్షములూ సైమను కమిషనును బహిష్కరింపఁగల్గియుండియున్నాడు. సైమను కమిషను దేశమంతట నొక్కసారిగా మరల మేల్కొల్పినది. దేశమంతయు మరియొకసారి మారితోత్పాదముతో నిండియున్నది. తన యాత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుకొని కింకనుగలదని భారత జాతికిప్పుడు సంపూర్ణ విశ్వాసముదయించినది. బ్రిటీషు జాతి నికమిద సేంత మాత్రము విశ్వసింపరాదని యన్ని పక్షములవారును నిర్ణయించియున్నారు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య శృంఖలములనుండి దేశమును విముక్తిగావించ దృఢసంకల్పమునున్నాడు.

భారతదేశ భావి రాజ్యాంగము

కానీ, సైమను కమిషను బహిష్కరించినంత మాత్రమున చాలదు. ఇహిష్కరణతో దృఢముతో బాటు నిర్మాణ కార్యక్రమము మాడ మనము వదులపడమున్నది. భారతదేశమునకు భావిరాజ్యాంగము వెంటనే నిర్ణయించబడవలసియున్నది. అట్టి రాజ్యాంగమును మనము నిర్ణయించబడునని భక్తిమనోహరము ప్రభువు గర్వముతో బలమునున్నాడు. మనలో ఆర్మిగౌరవ మింకనుకంటెయు స్పష్టమై, బలమునున్నాడు ప్రభువుయొక్క పట్టులకు తగిన జవాబు మన విప్లవోద్యమముననున్నది. భావిరాజ్యాంగమున కాధారమును మూడవది యిదివరకే భారత కాపనపద్ధతుల తీర్మానింపబడియున్నవి. ఈ విషయమున దేశమంతటను ప్రజాప్రబోధము గావించవలసియున్నది.

రానున్న స్వరాజ్య యుద్ధమునకు దేశమును తయారు చేయుటకు, కొన్ని నిర్మాణకార్యముల వంకకు మనశ్చేతన నన్నిటిని కేంద్రీకరింపవలెను. ఇందు మొదటిది బ్రిటీషులను బహిష్కరము. రెండవది అస్పృశ్యతా నికారణ. మూడవది హిందూమతాన్ని దీక్షియ్యవలెను.

బొంబాయి న్యాయాగ్రహము

ప్రస్తుతము మన దేశము నెగుర్చుచున్న ముఖ్య సమస్యలన్నిటిగూర్చియు సంగ్రహముగా ముచ్చటించియున్నాడు. మరియొక ముఖ్య విషయము నిచ్చు ముచ్చటించి వివరించెద.

బొంబాయి తాలూకా ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకు నేడు జరుగుచున్న పోరాటమునకు తగినంతసాయముంకను దేశమందలి ఇతర ప్రాంతములనుండి చేరవచ్చును. ఈ పోరాటము బొంబాయి తాలూకాకు మాత్రమే చెందియున్నదని మనము తలంపరాదు. ఈ రంగం గమనందు యావత్ భారతదేశముయొక్క యాత్మ గౌరవముగూడ పరీక్షింపబడవలసియున్నది.

“కాస్టారిలు” ధరల విషయము

మార్కెటునందు కొంతమంది వర్తకజారులు “కాస్టారి” శ్రేష్ఠమైనదను నెవముచేత చాల ఎక్కువధరలకు అమ్ముచున్నట్లు వినియున్నాము.

మోహరిస్తుల లాభమునిమిత్తం, యిదివరలో కలియని వారలకుకూడ విశేష మగునట్లుగా యింకను ధరలజాబితాను పొందుపఁచితిమి. శ్రేష్ఠమైన లూబ్రికెంటు అయినప్పటికి ధర సాధారణముగానే యుండునని గుర్తెంగుదును. ఇండియాలో ముఖ్య శ్రేష్ఠస్థానములన్నిటియందును యీధరలకే దొరకును. అంతకంటె ఎక్కువ, యివ్వ నవసరములేదు.

వ్యావహారికమైన ధరల జాబితా

గలను ధర		1 గాలన్ డబ్బీలలో 4 గాలనుల డ్రమ్ములలో	
య. అ. వె.	య. అ. వె.	య. అ. వె.	య. అ. వె.
కాస్టారి మోటారు ఆయిల్ "F"	4 12 0	4 4 0	
" " " " "AA"	4 12 0	4 4 0	
" " " " "T"	5 4 0	4 12 0	
" " " " "XL"	5 4 0	4 12 0	
" " " " "C"	5 4 0	4 12 0	
" " " " "R"	8 0 0	7 8 0	
" " " " "D"	4 4 0	3 12 0	

ఈ భాగముగలను పట్టుచున్నట్లుచేయును, రైలుభర్తులు ధరించుటవల్ల ధర స్వల్పముగా పెంచుచున్నాము. అదియు శేషము 200 చైల్డ్ హాకునుకు రు 0-1-0 కంటె పెంచుచుట కట్టి అనకాశము లేదు.

మోటారు పూర్తిగా! నీలచేయబడిన డబ్బీలలో ముద్రపడిన కాస్టారితో కొనుడు, పై ధరలకంటె ఎక్కువ రొక్కలను చెల్లించవచ్చును.

C. C. WAKEFIELD & Co., Ltd.

Branches and agencies throughout India, Burma and Ceylon.
Head Office for India:—BOMBAY.

No. 88

ఆంధ్ర దేశ మహాసభలు

విన్నపము

ఈ నెల 26 న లేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు గుంటూరు పురమున పురపాలక పుస్తకభాండాగార భవనమున దేశభక్త కొండ వేలకలవైపు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన గుంటూరుమండల పౌరుల బహిరంగసభయందు యీ జాక ఆఖరున యీ నగరమున సమావేశమగు 5 వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకార మహాసభలో పాటు యీ క్రింది మహాసభలు కూడ జరుపుటకు తీర్మానింపబడినవి.

మహాసభల పేర్లు

కృత్తియ ఆంధ్రదేశ గౌరవరాజ్య, ప్రథమ ఆంధ్రదేశ రైలు ప్రయాణికుల సభ, ప్రథమ ఆంధ్రదేశ సాంఘిక సేనా మహాసభ, అయిదవ ఆంధ్రదేశ ఆదిమండల మహాసభ, వ్యవసాయి, గ్రామ పునర్నిర్మాణ ప్రదర్శనములకూడ జరుపుట కేర్పాట్లు గాంపడినవి.

ఆయా మహాసభలకు ఆహ్వానసహాయములు మహాసభాధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు యెన్నుకొన బడినారు. వారి యంగీకారములకు పాండిన పిమ్మట, వారిపేర్లు ప్రకటింప బడును.

వైమహాసభలకు యీ క్రింది రుసుములు నిర్ణయించబడినవి.

- (1) ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వము- అన్ని సభలకు కలిసి రు. 100:- ప్రత్యేకము యే ఒక్క సభకైనను రు. 50:-
- (2) ప్రతిసభ రుసుము- అన్ని సభలకు రు. 1-0-0 మాత్రము.

మరియు, ఆంధ్రదేశ గ్రాంథాలయ సభవారు 126, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభకు కూడ పైధరతులతోపాటు జరుపుటకు తీర్మానించెరి. అందులకు ఆహ్వాన సంఘము యేర్పడినది. ఈమహాసభలకూడ రుసుములు వైమకారమే నిర్ణయించబడినవి.

కావున, గుంటూరు మండల పౌరులకు ఆయా మహాసభల ఆహ్వాన సంఘములలో చేయు, ఆంధ్రదేశీయులను, ఆంధ్ర సంఘము ఆయా మహాసభలకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని, వారిపేర్లు, చిరునామాలతో, ఆహ్వాన సంఘసభ్యత్వ, ప్రతినిధిత్వములతో సహా, 5-వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకార మహాసభ ఆహ్వాన సంఘ కార్యస్థానముకు (గుంటూరుకు) జాక నెల మొదటి వారములోగా వంప పొమ్మికులు.

వ్యవధి బహుతక్కువగనున్నందునను, చేయవలసిన కార్య భాగము యెక్కువగ నున్నందునను, ఆంధ్రసాధర సాధరిమలు రైలుకు యందు యెక్కువ ఉత్సాహముతో పాల్గొని ప్రతి నిధులకేరక, రుసుములను, యిక్కడి కార్యస్థానమునకు త్వరగ చేకనుటకు, సభలన్నియు జయప్రదముగ కొనసాగు నట్లును స్వయంధముల తోడ్పడ పొమ్మికులు. గుంటూరు, మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి, 28-5-28 ఆహ్వాన సంఘములతరఫున.

కర్నాటక రాజకీయ సభ

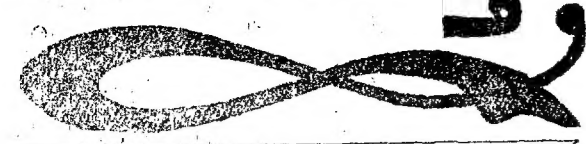
ముఖ్యమగు తీర్మానములు ఆమోదించబడుట
ధార్యకు, మే 28-వినవ కర్నాటక రాజకీయమహాసభ నిన్న మధ్యాహ్నము 12 గంట ధార్యకునందు ముగిసెను. 24 తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము సూక్ష్మ రాయల కమిషను బహిష్కరము, బొంబాయి తాలూకా గ్రామము, కర్నాటక ప్రత్యేక రాష్ట్రము, అస్పృశ్యతా నివారణము, ఉత్తర జిల్లాలలో ఉద్యమ యిబ్బందులకూర్చి ముఖ్యమగు తీర్మానములు గావించబడినవి.

సంస్థానములందు బాధ్యతాయుత పరిపాలనము
దేశము సంస్థానాధీనులు ప్రజలకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నొసంగవలసిగదను వందెత్త తాంకాడుగాను తీర్మానము ప్రతిపాదించెరి. ఇండియా స్వరాజ్యనిర్మాణ విధానమునందు దేశము సంస్థానములనుగూడ చేర్చవలెనని హామీనిచ్చి కృష్ణరావుగారు ప్రతిపాదించెరి. దీనిపై తీర్మానము చర్చ జరిగెను. విష్ణుల సభలో ఆమోదించబడినది.

అధ్యక్షులకు కె. ఎఫ్. నారాయణగారు సభను ముగించుచు యేర్పాటులు చేసినవారిని ప్రశంసించెరి. వచ్చేయేడు రోజులములో సభ యింతకన్న జయప్రదముగ జరుగగలదని డలచెరి. ఆటు పిమ్మట జరుగసభ స్వాతంత్ర్య కర్నాటక సభగా పరిగణింపబడగలదని, (పార్లమెంటు) (శ్రీ వెం.సు.)

బెంగాల్ ప్రభుత్వము క్రొత్తచట్టములు చేసెదరట
కలకత్తా, మే 29:- బెంగాల్ శాసనసభలో లెబ్ జాతీయులు తప్ప మరెవ్వరకు పనివారిలో ప్రచారము చేయరాదని బిల్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టెదరని భార్యర్థ ప్రతికము తెలియపచ్చినది, (శ్రీ వెం.సు.)

మదరాసువార్తలు

నేటి పత్రికావ్యాపకము 105.4

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వోకేషను:—
కొత్త ఎన్ట్రెన్సీ టెస్టులకుగాను ఈ సంవత్సరపు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వోకేషను ఎడ్రెసును ఒక గెడరని తెలియచున్నది.

కీ|| శే|| వి. తిరుమలపిల్లగారు:—ప్రతి మరణమున కై చింతింపదు నిమ్మ బాతులయొక్కయు, అందు ప్రత్యేకము గ. ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలనయొక్క సామర్థ్యానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ సభాకార్యదర్శిగారు చెబుచున్నారు.

రామాయణ కాలక్షేపనభ:—ఈ సభ యా జనాభ్యుత్సాహ రామాయణము సీరిసులో 21 కథలును నిండ జన్మవర్షము చరిత్రము మేల 80 తేది బుధవారము సాయంత్రము 5 ఘంటలకు మదరాసు జార్జిటవును అమృతకోయిల పేట 124 నంబరుగల ఇంట్లో బ్రహ్మశ్రీ తంజావూరు శుబ్బశామ భాగవతులవలన జరుపబడును.

ఆదిద్రావిడ మహాజనసభ:—గత ఆదివారము సాయంత్రమున ఎగ్మౌత్ లో స్టర్ టాంకుపద్ధతి ఆదిద్రావిడసభ శ్రీ ప్రార్థనాధికారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరుపబడెను. ఎల్. సి. శుభనాథుని ఎం. ఎల్. సి. గారు ఉపన్యసించిరి. సైమును సంఘమునకు సహాయమొనర్చుటకు లేబరు కమిషనరుగారి చర్యలను ఖండించుచు తీర్మానములు ఈ సభవారిచే గాఢపఱచబడెను.

మే నెల తాలూకు:—“త్రివేణి” (త్రివేణి) సంపాదకులు శ్రీయతా కె. రామకృష్ణారావుగారు స్వస్థతగానున్నందున మే నెలలో నెలవడలెలిన త్రివేణి వచ్చేజూను 15-వ తేది ప్రాంతమున వెలువడును.

మలబారి గృహమునుండి త్రివేణి కార్యాలయము కుము దగ్గలాన్ నెం. 10 గెంపురెడ్డిపేట, ఎగ్మౌత్ నకు జూను 1-వ తేదీనుండి మార్పబడును.

ఇండియన్ కల్చరల్ సొసైటీ:—ఈ సంఘము వారు గత ఆదివారమున మదరాసులో సభజరిపి ఆం ద్రిండి తీర్మానములను గావించిరి:—1. యాదవబహిష్కారప్రయత్నములనీ సభివా తామోడించుచు ప్రపంచకాంతిని నెలకొల్పవలసినదని ప్రతిజ్ఞాని యీసంఘమువారు కోరుచున్నారు. 2. విద్యవ్యవస్థలను వివిధభాతులమధ్య పెంపొందజేయుటకు ఈ సభవారు తమ ప్రతినిధులను కొలదికాలములో యూరపునకును ఆమెకాకును పంపుచున్నారు. 3. ఈ సంఘమువారి తరపున తమ అంతర్జాతీయప్రతినిధిగ డా|| ఆనెలి నెంటుగారిని ఎన్నుకొనుచున్నారు.

రాకపోకలు:—డి||బి|| ఆరావముదయ్యంగారు నిన్న సాయంత్రము మదరాసువచ్చిరి. ఈ దినమున ఉడకమండలము నకేగెదరు.

రాకపోకలు:—ఎ. కె. రాజయ్యగారు, సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డిసాయదుగారు నేటి ఉదయమునకు మదరాసు వచ్చిరి.

సర్ ఆల్బానులై చెట్టిగారు ఉడకమండలమునకు, సర్. ఎమ్. సి. టి. బుత్తయ్యచెట్టిగారు మైసూరునకు, జె. ఎమ్ హూపరుగారు నెలమునకును గతశాస్త్రి పోయిరి.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు నేటి ఉదయమునకు మదరాసునుండి కొలంబో చేరిరి.

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు ఎమ్. ఎల్. సి. నేటిఉదయమునకు మదరాసు వచ్చిరి.

ఆల్బాన్ మహర్షి తాతలకు సాయముచేయరా?

ఆంధ్రానుగారు తాతలకు సాయముచేయకుండుట కుద్రేకించినది ఇదివరకు పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన విషయము సత్యముకాదనియు ఆఖిలభారత ప్రేక్షియూనియనుకును, జంపత్ పురం లేబర్ సంఘమునకును ఆగ్రాసభాధిపతిగారు ఆంధ్రాను మహర్షి తాతలకు ప్రలాపములవలన ప్రజలలో గలిగిన దురభిప్రాయములను తొలగించుటకు ప్రయత్నములు చేసెదరనియు తెలియచున్నది. (ప్రే. ప్రె.)

బెజవాడలో అగ్ని ప్రమాదము

100 పాకలు కాలిపోవుట

బెజవాడ, మే 29:—నిన్న అగ్ని ప్రమాదమువలన 100 పాకలు కాలిపోయినవి. గుమాద 1000 మంది నిలవ నీడలేకయున్నారు. గాలి లేకుండుటచే యింక నెక్కువ నష్టము కలుగలేదు. మునిసిపలు ఉద్యోగులను యితర పెద్దలును కష్టపడి అగ్ని చల్లార్చిరి. ఆరంభేలు సత్రమునందు పేనులకు అన్న దానపు ఏర్పాటులు చేయబడినవి.

నేడుగూడ కొన్ని పాకలు తగులబడినవి (న్యకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, మే 29:—నేడు మరల కొన్ని పాకలు పరకురారు ప్రీతి యొనరి. గాలి అగ్నికి తోడ్పడుటచే యింకను ఆరలేదు. ప్రేర్ ఇంజను లేనందువలన చాల యిబ్బందికలిగినది. అంతకంతకు జ్వాలలు వ్యాపించుచున్నవి. మోటారు లారీవలన నీరు తెచ్చి కొంతసహాయము ఒసంగబడినది. మునిసిపాలిటీవారు పెద్ద భవనముల మధ్య చిన్న పాకలను ఉండనిచ్చుట ప్రమాదకరమని అందరనుకొనున్నారు.

మదరాసునందు బస్సు ట్రాఫిక్

పోలీసుకమిషనరుగారి ఉత్తరువు

మదరాసు పోలీసు కమిషనరు సి. వి. కన్నంగుమామ్ గారు బస్సు ట్రాఫిక్ నుగూర్చి పాదలకును బస్సు యజమానులకు నీ క్రింది యాజ్ఞికరవును గావించుచున్నారు.

బస్సు యజమానులకు అనేకసార్లు ముందు జాగ్రత్తచెప్పి యున్నను మదరాసు పీఠము దనేకబతు లింకను క్రమమైన జేగముకంటే సభికవేగముతో నడుచుబడుచున్నవి. “జి” పెర్మిటులను పొందిన బస్సుయజమాను లీవిషయమున నన్యకముగ డ్రైవరులను నియోగించి తగిన శ్రద్ధను తీసికొననిచో నేను వారి పెర్మిటులను కేన్సిలుచేయుదును. ఇండ్ల యజమానులకూడ అసంతృప్తికరముగను ప్రమాదకరముగను తమ బండ్లను నడపుచో వారి పెర్మిటులనుకూడ తీసివేయుదును.

బస్సు డ్రైవరులకు ఒకటోపి 5 బొత్తాలు గల ఒక కాక్టోలు ఒక షెరాయియు నుండవలెను. అటుంటి దుస్తులను ధరించక పోయినను మురీకిరడ్డలనుధరించినను డ్రైవరులు క్లిక్కు పొక్కులుగదరు.

కొంచెముమార్గమే ప్రయాణముచేయు ప్రయాణికులకు తమ బస్సులందు తావొసగ లేదనికూడ ఫిర్యాదులు చేయబడుచున్నవి. ఇట్టివర్గ “జి” పెర్మి 2 ఎ పద్ధతికి విరద్ధమైనది. పోలీసువారు చాలా జాగ్రత్తగా నిట్టివి కనుగొనుదుండు. తావులేదని చెప్పినపుడు ప్రజలు వెంటనే పోలీసువారికి తెలియజేయవలెను. బస్సుకండక్టర్ల యధిభేయతనగురించి పోలీసుకమిషనరుగారికి ఫిర్యాదులుపుకొనవలెను.

నవరణ:—నిన్నటిపత్రికలో 10వ పేజీయందు “మాడ రేమనూర్లో సభ” వార్తయందు ఏదవం క్రిత “అంగీకరించెదరు” అనుటకు బదులు “అంగీకరింపరట”యని అచ్చు పొరబాటు పడినది. పాతకులు గమనింప ప్రార్థితులు. (ఆ. ప. సం)

న్యాయస్థానవార్తలు

శాస్త్రిగారి బదిలీ పిటిషను

(వెకేషను జడ్జి రామేశంగారి యెదుట)

బెజవాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద విచారణ జరుక్కుచున్న క్రిమినలు కేసును వారివద్దనుండి మార్చి మరియే సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు గారైనను విచారించునట్లు అనుజ్ఞ దయచేయ వలసినదని పండిత శిలావధాని బి. శ్రీరామ శాస్త్రిగారు నేడు హైకోర్టులో వెకేషను జడ్జి రామేశంగారి వద్ద పిటిషను దాఖలుజేసిరి.

ఈపిటిషను దాఖలుజేయుటకు కారణ మేమనగా పిటిషనరు మేనేజిమెంటులో నున్న దేవాలయములోనికి ముద్దాయి కొక్కు హనుమంతరావుగారు దేవాలయములోనికి ప్రవేశించుచుండగా “ప్రార్థన జేయుచున్నారగాన అనిక రావ” దని పిటిషనరు అభ్యంతర చెప్పెను. అందుమీద ముద్దాయిలోనికి వచ్చి పిటిషనరునుట్టి డార్జన్మనుజే నెను. ఇండియను పీనలు కోడునందు సెక్షనులు 514, 294 క్రింద నిందాకోపణ చేయబడి పిటిషనరు ముద్దాయి మీద బెజవాడ సబ్ డివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారికి కంప్లయంటు జేసెను. విచారణ జరుగుచున్న సమయమున పిటిషనరును సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు గౌరవముగా జూడక కేసుకు సంబంధించిన కొన్ని కాగితములను కోర్టువారు తీసికొనుటకు అంగీకరించలేదు. ఇంతేగాక ముద్దాయిని కొన్ని ప్రశ్నలడుగుటకును పిటిషనరునకు అనుమతి యొసంగలేదు.

ఈ పై కారణములచే ఈ కేసును బెజవాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు గాక ఇంక మరియే సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారుగాని విచారించులాగున అనుమతి ఇయ్యవలసినదని కోరెరి. ఇంతకు పూర్వము ఈ కేసునుగూర్చి రిపోర్టును బంపవలసినదని శాసనముద్దలు అజ్ఞాపించిరి. సదరు రిపోర్టును తప్పితరకి దానిని జూచి ఈ కేసును బెజవాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారివద్దనుండి గుడివాడ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించునట్లు అజ్ఞాపించిరి.

కూనీనేరమునందు ముద్దాయికి జామీను

మధురజిల్లాలో ఆంధ్రపట్టి తాలూకా వరదరాజపురంకా పురమును గోపాలగొండను అనునతను తనతల్లి యగు బామక్క అనునామెను పినతల్లియగు బొడకమ్మ యనునామెను గత డిశంబరు 24 తేదీన కూనీచేసెనని నిందాకోపణ చేయబడినది. ఈ నేరమును విచారించిన సబ్ మేజిస్ట్రేటు కేసును సెషన్సుకోర్టునకు కమిటుచేసెను. ఈలోగా ముద్దాయి బామెనుమీద విడుదలజేయవలసినదని యన్. రాజగోపాలనుగారు నేడు వెకేషను జడ్జిగారియెదుట దరఖాస్తుచెట్టిరి. రాజగోపాలనుగారు వాదించుచు సెషన్సుకోర్టులో విచారించవలసినదనిచెప్పటకు సాక్ష్యము లేదనియు అట్లు సెషన్సు కోర్టునకు అంపు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారే నేరముజేయుటకు ఉద్దేశ్యము పూర్తిగా దుజావులేదని నుడిచి యుండిరనియు నుడిచిరి.

తుదకు శాసనముద్దరి తీర్పుచెప్పెను, రు 5000 లు. ఇతరులనుండి రెండవబామెనులకు, రు 10,000 లకు స్వంతబామెనును చెప్పుకొనినయెడల ముద్దాయిని విడుదలజేయుటకు ఉత్తరువు గావించిరి.

కూనీనేరమునందు ముద్దాయికి బెయిలునిచ్చుట ముక్కో ఆంజలమెను ఇంక మరియరువును ఇండియను పీనలుకోడులో సెక్షను 302 ను 34 సెక్షనుతో కలిపి చదివిన నేరముక్రింద మధుర సెషన్సుకోర్టులో విచారించుటకు నియమింపబడుటచే వారలను బెయిలు మీద విడుదలజేయవలసినదని జయరామయ్యగారు నేడు వెకేషను జడ్జిగారియెద్ద పిటిషనుచెట్టిరి.

ది 22 ఫిబ్రవరి తేదీన ముద్దాయిలు మొలంపతి గ్రామములో నొకముకములో బాతులకూరను కండుమండగా కూనీచేయబడినవాడు మాచి అట్లుజేయకూడని మందలించెను. ముద్దాయిలు కోపావేశులయి “నీవనిన్నీవు మాచుకో” అని కూనీజేయబడిన వానితోజెప్పిరి. తదుపరి చంపబడినవాడు పాలములో పంటను నూర్చిజేయుచుండగా ముద్దాయిలు వానినిపట్టుకొని ప్రక్కనున్న కాలవవద్దకు గొంపోయి బాగుగాగొట్టి చేతులను మెలివేసి పోయిరి. తదుపరి చంపబడినవాడు అనుపత్రికి గొంపోబడినగాని గాయములచే వాడచ్చట చనిపోయెను.

పిటిషను తరపున జయరామయ్యగారు వాదించుచు కండ్లారజూచిన ఇరువురు సాక్షులను ఒకరు చెప్పిన సాక్ష్యమునకు ఇంకొకరు ఓరుదముగ సాక్ష్య మొసంగుటచే కండ్లార జూచిన సాక్షులు కొజాల రినియు, ప్రాసిక్యూషనువారు జెప్పిన ప్రకారము ముద్దాయిలు చంపబడిన వానిని కాలవలోనికి పడద్రోసిరి. ప్రాసిక్యూషనువారి సాక్ష్యము నిజ మనుకొన్నను ముద్దాయిలు నేరగుటకుటకు వీలులేదని చెప్పిరి. తదుపరి శాసనముద్దరులు ముద్దాయిలు ఒక్కొక్కరు రు 5000 లును; రు 2500 బామె నియ్యగల ఇద్దరు బామెకొడరులతో బెయిలు నిచ్చుట కంగీకరించిరి.

నీతినిది

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయంద్రైదవకుసుండు).

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలలు దేశమునకు బోయి యాభావలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభావలోనికి, తర్వాత నింగ్గిషులోనికి బరివర్తితమైన యుత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్రవచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసుజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లసీతుల నానుపూర్వితో దేటుగా నూటిగా స్వీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను పైజా నిండు క్యాలికోజెందు. వెల రు. ౧-౪-౦

ఆంధ్రగ్రంథమాల

తపాలుపెట్టి నెం. 212 రు. చెన్నపురి.

ఉదకమండల వార్తలు

(ప్రత్యేక విలేజ్‌రినందు)

లామెంబరు వైఖరా విద్యుచ్ఛక్తియేర్పాటుల దర్శించుట

ఉదకమండలము, మే 28: కృష్ణ నాయకగారు లామెంబరు చీఫ్ ఇంజనీరు మేజరు జనరల్ కలసి వైఖరా ఎలక్ట్రిక్ వర్క్స్ నిన్న పరీక్షించిరి. దినమంతయు ఆనవలకుండి ప్రాతరాజులు కొత్తదాములు నిర్మింపఁబడిన స్థలములను వాటియొక్క పయోగమునుగూర్చి ఖచ్చితముగూర్చి హోవార్డుగారితోచర్చించి, వివరములన్నియు తెలిసికొనిరి. పనివాండ్రు సౌకర్యములను గూర్చి విచారించిరి.

రయిల్వేల సలహాసంఘమునందు నూదించబడినట్లు వ్యవసాయదారుల ప్రబోధమునను తమ ప్రత్యేక పురములను పడవలచుటనుగూర్చి అభివృద్ధికాని ముత్రి గౌ. సేతురత్నముఅయ్యగారు, వ్యవసాయకాని డైరెక్టరుగారు ఆలోచించుచున్నారు.

చేపలపరిశ్రమ విచారణ సంఘము

జూన్ 4 న తేదిన మదరాసులో జరుగు చేపల పరిశ్రమ విచారణ సంఘసభకు సర్ కె. వి. రెడ్డినాయకుగారు అధ్యక్షతవహించెదరు. అభివృద్ధికాని ముత్రిగారు సభకురాజాలరు. సభసభ్యులు అభివృద్ధి కాన్వెన్షన్, డి. జి. కుమారస్వామిరెడ్డి, అచ్చనస్వామి ఉదయార, డా|| గ్రేస్, ఆర్. ఎన్. మోయిడు ముకుందనాయకర్, అబ్దుల్లాబాబు సాహెబుగార్లు.

గవర్నరుగారి హుందరమున 25 తేదీరాత్రి దర్బారు విందు జరిగెను. గుహరు 450 మంది అతిథులు ఆహ్వానింపబడిరి. జోమపూరు, జుజుపూరు మహారాజులు, తిరుపతి మహారాజులు, మహారాజగిరి మహారాజులు మున్నగు పెద్దలనువచ్చియుండిరి. గవర్నరుగారు యాదగువారికి బిరుదుల ప్రసాదించిరి. గోమనప్రభృతి జరిపించు మేడలు బోనుగారికి సి. వి. ఇ. దంతు సరి, ఖా. బ. హోదాజీము ముహమ్మదు అబ్దులు అలీసాహెబుగార్లుకు జరిపించు మేడలు రెండవదిగతి ఎల్. వి. సేనను గారికి పోలీసు మేడలు.

యూరోపియను స్కూల్ గ్రాంటులు

మామూలులో పీబ్రూమ్యూలనకు రు 80000. మదరాసు లో నెండుబాడినుమ్యూలనకు రు 100,000లు, యూరోపియను స్కూల్ గ్రాంటు నిబంధనల ననుసరించి, యిచ్చుటకు ప్రభుత్వము వారంగికిరించి రని తెలియుచున్నది.

ఉదకమండలమున స్త్రీలసభ

అభివృద్ధి

తిరువాన్కూర్ మహారాజగారి ప్రసంగము

సీరిగిడలలో స్త్రీలసభ యందు తివాన్కూరు మహారాజగారు బువ్వసించిరి. ఇది యామె రెండవయోజనావైపునను సాంఘికవిషయములనుగూర్చి తన యభిప్రాయమును విపులముగా వ్యక్తపరచుట కిదియే ప్రథమము. స్త్రీలసభయందు ముచ్చటించు ప్రపంచములకు పురుషులవిద్య యపరిమితముగానభివృద్ధియొనగ స్త్రీలవిద్యయములో నిత్యం ఆభివృద్ధికి కొంత ఆటంకము గలిగినదని యామె చెప్పెను. జాతీయభివృద్ధికి స్త్రీ లాసరించదగిన దని పురుషులపరకంపె భిన్నములచే నితరదేశములవలె మనదేశములో గూడ స్త్రీలకు ప్రత్యేకవిద్య యుండవలెను. కాని కొంతకాలపు పురుషులకు చెప్పియున్న చెప్పినదేగాని పురుషుల కష్టసుఖముల నామె గమనించుటకు విలువలేదు. స్త్రీలు పురుషుల చుట్టెడు పనులను చరుచుటకు సామర్థ్యములు కలవారేయెనను, వారిపనులు భేదములుగావున విద్యయు ప్రత్యేకముగానే యుండవలెను. జపానుదేశమునందు స్త్రీలు చదువదగిన కళలు, కాస్త్రువులను చదువుటకు స్త్రీలకు ప్రత్యేకపాఠశాలలు కలవు. జపాన్ దేశమున పరిశ్రమములు చూచితిమేని స్త్రీల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి జపానువారింత క్రోధమున్నుకొనుచున్నారో తెలియగలదు. కేవలము ప్రకటనలను చదివించువలన లాభములేదు. స్త్రీలకు కేరీరలమును, మానిసికాస్థానాభివృద్ధియు గలగజేసెనువిద్య స్త్రీలకు కావలెను. స్త్రీ విద్యావిధానము చాల మార్పుజేయవలెను. స్త్రీలకు రసగ్రహణ కొలహను గలిగించుటయు, ఉత్తేజమును గలిగించినట్టి విద్యయుండవలెను. ఈ బహుముఖముల ముఖ్యమున కావలయును. బాలికలకును గర్భవతులకును విద్య నివేదములను, నిర్వీర్యులకు తయారుచేయవలెను. విద్యావిషయములకు స్త్రీల యభిప్రాయమును పుష్కలముగానభివృద్ధియొందవలెను.

ఈమె ముదితన తరువాత పెండ్లి చేయుట వలన స్త్రీల విద్యలో కొంత యభివృద్ధి కలుగగలదు. ఈవిషయములకు చట్టముచేయవలెనని ప్రయత్నములగుడ జరుగుచున్నట్లు. కాని కావలయున్న ప్రజాభిప్రాయమున్ను నెక్కువలగా ముగియదు. బొంబాయి విశాఖముల చాల అవధులకు వారణాసియును.

స్త్రీలకు కాస్త్రుజ్ఞానముగూడ చాల అవసరము. కేవలము పాఠశాలములోనే నేయుట లాభములేదు. ప్రపంచములో జాతీయ ఆభివృద్ధి జేందుచున్నది. ఈ ఆభివృద్ధిలో స్త్రీలును సహన భాగమును కావలెననువారికి కాస్త్రుజ్ఞానమువలన గృహపరిశుద్ధ్యము, శుశ్రూష, వైద్యవిషయములలో స్త్రీలు ప్రావీణ్యమును సంపాదించి ప్రపంచములోని వ్యాధిని తగ్గించవలయును. మనదేశములో చచ్చిపోవుచున్న లక్షలకొలది శిశువులను రక్షించుటకు విద్యాభివృద్ధిని స్త్రీలసమర్థురాలండగుదురు.

సర్వపక్ష సమావేశము

రంగయ్యగారి ఖండన

ధిల్లీ, మే 27:—(ఫ్రీ ప్రెస్) ప్రతినిధిలో మాట్లాడుచు సర్వపక్ష సమావేశము విషయమై సి. యన్. రంగయ్యగారిట్లు చెప్పుచున్నారు.

‘అఖిల భారత సమావేశములో ఒక్క నటరాజుగారు చెప్పినమాటలు మాత్రము ఒప్పదములై యున్నవి. ఈ ప్రఖ్యాత పత్రికాసంపాదకుడు మన రాజకీయతత్వం అంగీకరించునట్లు ప్రస్తావించుచున్నాడని నడచుచున్నారనియు, ఇంత అవ్యక్తపునకిత అంగీకారములోని వారందరూ నవ్యులున్నారనియు చెప్పెను. అంగీకరించుట అంతయులేదు అందురా యని వాదనాపించాలకుపోయిరి. ఈ వాదనల సమావేశమువలన మనకు వచ్చిన లాభమేమి? మనలోనున్న తొట్టలన్నియు బయటపడినవి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము, జాతిమతైవములు యివన్నీయు లోకమునకు తెలిసి పని. కాకితాలమీద రాజ్యాంగనిర్మాణములను తయారుచేయుట అవ్యక్తప్రాయంలకును, నిలసాధుని రాజకీయములను చర్చించువారికి తగునుగాని, కార్యాచరణవిధులను రాజకీయతత్వముననుసరించి స్వాతంత్ర్యయుద్ధము జయించకపూర్వమే యెవరును స్వరాజ్యప్రజాధికారము తయారుచేయరాదు, చేయుటలేదు. ఇట్లువ్రాయబడిన ప్రజాధిక జయముగాంచినవారలకు సమర్థముగా నుండోపవచ్చును. ఏలన వారికి తాత్కాలిక చట్టముల తొలగించుటకు సర్వముగా నగుపడునుగాని, అదర్భయలలో కాలముపుచ్చుట వారికి కలిపించదు. మన వాదనలకు తయారుచేయు కొత్త విధానమునందు తెనలుగాలికెన్న నెవరికిని ఉత్సాహము లేదు. కె.వి.హం డెన్, క్రామెన్, బిల్ బర్ ఫోర్డ్ మొదలగు స్వాతంత్ర్యయోధులకు జన్మభూమియగు ఆంగ్లమునడల వామె కిరకు చాలగోచరము గలదు. ఈ మహాపురుషుల యాదర్శములు లేబర్ పార్టీలో నున్నవని యామెకిరకు సమర్థము. బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువుగారి యాహ్వానమును లేబర్ పార్టీ వారు తమదిగా నంగీకరించి పార్లమెంటులో దానిని ప్రవేశపెట్టి నెగించెదమని పీరు మన ప్రజలకు మోసపెట్టుచున్నాడు. చెప్పినంత మాత్రముననే మన వాదనలకు మోసపాపము వారివలలో జెక్కుచున్నాడు. తేబర్ పక్షము నెడల నింత సమర్థము గలిగియుండవచ్చని మన ప్రజలను మోచుచుండుచున్నాడు. బ్లాక్ మూర్ సభలో నున్నా హామీలో నంగీకరించిన తీర్మానముపై పార్లమెంటులో చర్చ నాడు చాల రోజు పుట్టించెను. ఈలేబర్ పక్షమువారికి తమ సభాతీర్మానములపై మనవారికి కాంగ్రెసుమీదనున్న అభిమాన మొనలేదు. ఎన్నికసమయములదప్పు యా మూఢ అంగీకారముల సమర్థితో వారికి సంబంధము లేదని వారికి బాగుగా తెలియదు. లేబర్ ముగారు నుడివిట్లు లేబర్ పక్షమువారికిని లేబర్ పక్షమువారికిని యెంతో భేదము లేదు. భారతదేశము దోచుకొనుటలో బోరింగ్ కెంబరూ పీకిగూడ అంతే యాస లేబర్ నాయకుల జలాసారము మనమొక ప్రజాభివృద్ధియే చేయవలెను. దీనివలన మనలో మనస్ఫూర్తి లభింపకుట తప్ప మరేలాభము నుండదు. ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానము మనకు మితిలేని హాని కలుగజేసినదని యొక నివేదకును తయారుచేసిన చాలాను. స్త్రీయంత నటరాజుగారి వాక్యములను నాయకు లాచింపకుండుట చాల అవసరము. ఈ సభలవలన మనకు లాభము లేకపోగా, మన పక్షికంటే మనస్థిరుస్సహాయమునని ప్రజాభిప్రాయమే తెలుపగలదు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

శ్రీ శే. తిరుమలపిళ్లెగారు:—పీరి మరణమునకు తను సానుభూతిని దెలుపుటకు గత ఆవారము సాయంత్రమున పచ్చయ్యపు గోపమున చెప్పితిరి అగ్నికుల క్షత్రియ సంఘమువారి యాజమాన్యమున నొకమహాసభ గావించబడినది. ఎన్. ఎ. వార్తలపై పిళ్లెగారి లభ్యతకు పిరించిరి. సి. ఎన్. నటరాజు పిళ్లె, ఆదికేశవులు నాయకర్, గార్లు మాట్లాడిరి. తిరుమలపిళ్లెగారి మరణమునకు విచారమును దెలుపుచు నొక తీర్మానమును సభవారు గావించిరి.

శ్రీ శే. తిరుమలపిళ్లెగారి స్థానమున పచ్చయ్యపు బోద్దు ప్రభులలో నొక పట్నీకుల క్షత్రియ సంఘసభ్యుని నియమింపవలెనని బోద్దువారిని కొందరు నొక తీర్మానము గావించబడినది.

బొంబాయి మిల్లుపరిస్థితులు

హెచ్చుమంది వనులకు పోవుచున్నారని తెలియుచున్నది

బొంబాయి, మే 28:—రోజు రోజు హెచ్చుగా సమ్మేదాడులు పనులలో చేరుచున్నారని తెలియుచున్నది. చాలమిల్లులలో ఒక్కొక్కదానికి 100,150 నుండి వసవారలు స్పారసి చేస్తున్నారని. కాని సమ్మేదాయకులు, నూలుపడుతువారును, నేతగాండును పనులకు పోవుచుండుట లేదనియు, వారు లేనిది వనులు సాగవనియు చెప్పుచున్నారు. పోలీసు వారు మిల్లులవద్ద కాపలా కొయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషను సంధిప్రయత్నములు

ఈ మధ్యాహ్నము జంతువుల పురము బెర్మింగ్ హామ్ లో జోషిగారు, భారతదేశములో కార్మికాభివృద్ధియనుగురించి పర్సెల్, మేల్సెవర్ అను వారల యభిప్రాయముతో ఏకీభావమును వ్యక్తపరచి, వారుచెప్పినట్లు ఆంగ్ల భారత దేశములలో ప్రేడ్ యూనియన్ సంస్థలు ఆన్వోన్స్ సహకారమును చేసికొనెనేని రెండు దేశములకు మహాపకారము గలుగునని నుడివిరి.

కార్పొరేషను సంధిప్రయత్నములు

బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారు రెండుసార్లు మిల్లుల నాదాలలో జోషిగారు కలుగజేసికొనమని నిరాకరణచేసినను, అగ్రాసవాధిపతి తన వ్యంత పలుకుబడి నువ్వోగించి సంధిచేయవచ్చునని ఆశేకమంది చెప్పిన మాటలకు గ్రహించి, కొత్తగా నెక్కుకొనబడిన అగ్రాసవాధిపతి (బాతీయవాడి) యీ ఉదయము కొంతమంది సమ్మేదాయకులతో సంప్రదించిరి. సాయంత్రము మిల్లు యజమానులతో మాటలాడెదరు. (ఆ. ప్రె.)

రాజపేపార్కులో గడబిడ

పోలీసువారు నాయకులపై కేసుతెచ్చుట

రాజపే మునిసిపల్ పార్కులో శ్రీయత సుభాష్ చంద్రబోసు యజమానుల విప్రుక్తమునగుంచి ప్రబోధించెను. సభలో ఉపన్యాసమునకి తప్ప మరెవరికిని కచ్చిలవేయలేదు. పోలీసు రిపోర్టు ఒక కుర్చీని బల్లను తీసుకొనివచ్చి వేసికొనిరి. అంతట సభను సమకూర్చిన కురేంద్రబాద్ మైత్రాగారు ఆకుర్చీని బల్లను తీసివేసెను. అంతట వారు ఉన్యోగియుల వనుల కొటంతము కలిగించినారని మైత్రాగారిమీదను యొక నమరుమీదను కేసులుతెచ్చిరి.

నేనెను ప్రగాఢ శ్వాసయూర్ధులు సూరీష్, గ్రెగర్ గార్లు యెదుట దీనిని కొట్టి వేయవలసినదని కోరెను. సభ సమకూర్చి న. వారి అనుమతిని తప్ప ప్రత్యేక స్థలములలో మాడుచుండుట కెవరికిని హక్కులేదని ఆతరవాదించెను. అట్లు కొట్టివేయకపోయిన యెడల కేసును ఇంకొక కోర్టుకు మార్చవలసినదని యిరువదికోరెను.

కుక్రవారమునాడు ఉత్తరపులు చేయబడును.

(ఆ. ప్రెస్.)

జోషిగారు జమ్మెత్ పురం సమ్మేదారులకు సాయముచేయ నిరాకరించిరి

జమ్మెత్ పురం, మే 28:—అఖిలభారత ప్రేడ్ యూనియన్ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీయత ఎన్. ఎమ్. జోషిగారు మెనెజ్ హోమిగారి కీకెందిలేఖకు వ్రాసిరి.

21 తారీఖున మీరు వ్రాసిన ఉత్తరం అందినది. బొంబాయిలో మానద కొంతకాలమునాట నిజమేకాని యాదబ్బు కొన్ని కార్యములపై ప్రత్యేకింపబడినది. దేశములో జరుగు సమ్మేల కన్నటికి మేము సాయముచేయబాలము. కాని మీ విషయములో నొక గొప్ప కష్టమున్నది. జమ్మెత్ పురము లేబరుపక్షము ప్రేడ్ యూనియను సంఘమునకు సంబంధించినదే. కాని మీరు దానికి వ్యతిరేకముగ పనిచేయుచున్నారు. మీరు ప్రేడ్ యూనియన్ సంఘముతోగల భేదముల పన్నిటని చక్కచెప్పకొనసగి గాని చేయవలయును చేయ వలెండును. మీరు ముందులో సర్కూర్, వాయుడు గార్లతో కలిసి పనిచేయుచున్నారని పత్రికా ముఖమున చూచితిని. ఖరగ్ పుర యూనియనుకు ధ్వంసము చేయుటలో పీరే ముఖ్యులు. పీరితో మీరు పనిచేయుచున్నంత కాలము నేను సాయము చేయ వలెండును. పనివారు కష్టములు పడుచున్నారని నాకు చాల పరితాపము కలుగుచున్నది. కాని మా నిర్ధారములకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుచున్న సంస్థలకు ప్రవృత్తున్నను సహాయము చేయబాలమును.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి

శ్రీమద్భిక్షు

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి నిరుత్సాహకర మని చెప్పవలసివచ్చును. జనసామాన్యము తమ హక్కులను కాపాడుకొన సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. బాండ్లలోవలె తగిననాయకులున్నచో, ప్రజలు ఎట్టిత్యాగముల కయినను సంసిద్ధులుగ నుండునని చెప్పవచ్చును. జాతీయతకులకత్తె లక్ష్యపథని గొడవ, దేశ మీనరికి త్వరితముగ ముందుకుపోయెడిదే. కాని, ఈ కక్షలు సయితము దేశమునకు మేలే చేసినవని చెప్పవచ్చును. వీనివలన గలుగు హానిని బయల్పరచినవి. వీనినుండి తప్పించుకొనవలసిన యగత్యమును సూచించినవి. డాక్టరు వరదరాజులునాయకుగారు మద్రాసు రాజధానిలో కులకక్షలపై దాడిచెడలి, జాతీయపతాకమును పైకెత్తుట శుభచిహ్నము. వీరి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన కేరళ యువజనసభలో, ప్రత్యేకసాంఘికోద్యమములతో యువకులు సంబంధమును తదలికొని, జాతీయ సూత్రముల ననుసరించి, దేశముక్తికై పాటుబడయువలయు నని తీర్మానింపబడెను. ఐకమత్య పహిసతయే స్వరాజ్యమునకు ప్రతిబంధకముగనున్నదనియు, యువకు లీవిషయమై సర్వశక్తిని వినియోగించి సాంఘిక ద్వేషమును తొలగింపవలయుననియు, వివిధసంఘములును ఒకరిపై నొక దురుకుటకు మారుగ, కలసిపనిచేయునటుల ప్రోద్బలపరచవలయుననియు, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారి సభలో ఎచ్చరించిరి.

ఏకాశయబద్ధులై ఐకమత్యముతో పాటు బడు ముప్పదిమూడుకొట్ల భారతీయుల నిశ్చయమును పోరాడ నెవరికి సాధ్యమగును? యువజను లీవిషయమున మార్గదర్శకులై, ప్రాత వాసనలను విజ్ఞప్తజాలని పెద్దలను సరియగు దారిని నడిపించుట యత్యవసర మగుచున్నది. ఐకమత్యముతో బాటు, అన్ని సంఘములవారును స్వశక్తి నాధారముజేసికొని, నిర్మాణకార్యక్రమమును చేపట్టవలయును. కేరళ యువజన సమావేశమువారు, కద్దరును విభిగధరించి, విదేశవస్తువులను బహిష్కరింపవలయునని, తీర్మానింపబడెను. ఈ సమయమున జరిగిన పెక్కు రాజకీయ సభలలో నిర్మాణ కార్యక్రమావశ్యకత సూచింపబడెను. కేరళ రాష్ట్రీయ సభ కన్యకత్వ వహించి, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారును, కర్నాటక సభ కన్యకత్వ వహించి వారి మేనుగారును, విదేశవస్తు బహిష్కారము గూర్చియు, కద్దరు భారతావశ్యకతగూర్చియు నొక్కొక్కటిగాచిరి. ఉభయ సభల అధ్యక్షులును బాండ్లలోని త్యాగమును బలపరచుచు ప్రసంగించిరి. బాండ్లలోని త్యాగము మొదట స్థానికముగ బయలుదేరినను, తుదకు అఖిలభారతసమన్వయయినది.

దీని విజయముపై భారతదేశగౌరవ మాధారపడి యున్నది. గాంధీమహాత్ముడు, డాక్టరు అన్నాభాయి, మాలానా షేకతాల్, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా బోలు నాయక శ్రేష్ఠు లీ యుద్యమము నాశీర్వదించుచున్నారు.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు జాంబాయిలో నిచ్చిన యువన్యాసమును గమనింపవచ్చును. జాయింటు కమిటీవారు రిసెటిల్ మెంటుల విషయమై చేసిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకు అమలులో పెట్టరయిరి. అందుచే ఇప్పటికిని రిసెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారి ఇచ్చయే ప్రమాణ మగుచున్నది. ఇట్టిదుస్థితిపట్ల తమ అనమ్మతిహాకి, బాండ్లలో యితరప్రాంతముల నమన్వలనుగూడ పరిష్కరింప బూనినది. బాండ్లలో సత్యాగ్రహము తప్పక విజయముగాంచునని, మాళవ్యాగారికి సమ్మతము గలదు. సూరతుమండలసభవారివృత్తి యంతయు బాండ్లలోనిమన్వయందులగ్నమై యుండెను. దేశమంతయు జూను 12 వ తేదిని బాండ్లలోదినముగ పరిగణింపవలయునని, సభాధ్యక్షులగు జయరాంధాసు దాలతురాముగారు ఎచ్చరించిరి. బాండ్లలోయుద్యమమును బలపరచుటయ గాక, శాసనసభనుండి రాజీనామా నిచ్చిన సభ్యులను ఏకగ్రీవముగ నెన్నికొనవలయునని వోట్లర్లను కోరుచు, సభవారు తీర్మానించిరి. కేరళ రాష్ట్రీయసభవారును, కర్నాట రాష్ట్రీయసభవారును, బాండ్లలోతీర్మానమును ఆమోదించిరి. మరియొకముఖ్యవిషయ మేమన, స్వదేశ సంస్థానములను స్వరాజ్యవిధానమునం దంతర్భాగముగ జేయవలయునని, రెండుసభలవారును గోరుటయే. రాజకీయసభలను రెండిని స్వాతంత్ర్యశయమే ప్రోద్బలపరచుచున్నది. మాతృదేశస్వేచ్ఛను, ఉభయరాష్ట్రములవారును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారు.

ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణమును రెండుసభల వారును గోరిరి. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగము భావిస్వరాజ్యవిధానమునకు మూలాధారముగ నుండవలయునను తలంపు సర్వత్ర వ్యాపించియున్నదనుటకు సందియములేదు. ఇట్టివిభాగము, జాతీయ స్వపరిపాలనమునకు తప్పక దారిజూపగలదు. సైమను కమిషను బహిష్కారమును, ఈ రెండుసభల వారును మరల వ్యక్తపరచిరి. అన్ని రాష్ట్రములును ఈవిషయమై ఏకభావము జూపుచున్నవి. కేవల బహిష్కారముతో తృప్తికెందక, స్వశక్తిని వినియోగించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు నిశ్చయింపబడెను. తదర్థమై నిర్మాణకార్యక్రమము సాధనముగ సూచింపబడెను. ఇట్టితీర్మానములను గాలి కెగిరిపోనీయక, అమలులోనికి దెచ్చుచో, స్వరాజ్యము అనతికాలములో సిద్ధించు ననుటకు సందియమేమి? స్వరాజ్యసిద్ధికి ఎప్పటికప్పుటికి ఏవియోయవాంతరములు వాటిల్లుచున్నవి. ప్రజలలో బెరిగిన యుత్సాహము పొంగువలె చల్లారుచున్నది. దీనివలన గలుగు ఆశాభంగములు మిక్కుటముగ నున్నవి. కాని, ఒక్కొక్క తరంగము అణగిపోయిన పిమ్మట, కొంతవరకయినను దేశము ముందుకుజనుచునేయున్నది. స్వరాజ్యవాంఛ బలపడుచునే యున్నది. ప్రస్తుతస్థితి వెనుకటి ప్రబోధమునకు ఫలముదప్ప వేరుగాదు. ఇది అపసవ్యమార్గముల బట్టకుండు కాపాడవలసిన బాధ్యత, దేశనాయకుల

పై నిలిచియున్నది. ప్రజలలో స్వశక్తిపై విశ్వాసమును పెంపొందింపవలసిన యవసరమెంతేని గలదు. నాయకులు స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేసినమాత్రాన ప్రయోజనముండదు. దీనిని సంపాదించుటకు వలయు శక్తి ప్రజలలో పెరుగునటుల జూడవలయును. ప్రస్తుతస్థితి గాంచిన, నేడుగాకున్న రేపయినను స్వరాజ్యలక్ష్మి భారతభూమియందు తాండవమాడునను సమ్మతమునకు తావు గలదు.

మాక్డనాల్డుగారి దంభములు

మాక్డనాల్డుగారి దంభములను పయెనీరు పత్రిక గూడ గౌరవించుటలేదు. వీరి హెచ్చరికవలన, సైమనుకమిషనుకు ప్రజలు తోడ్పడబోరని, పయెనీరు చెబుచున్నది. లేబరుపక్షమువారు, హిందూదేశమునకు అభినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము నిచ్చెద రనుకొనుడు. కాని అది ఎప్పుడు జరుగును? వారు అధికారమునకు వచ్చిన పిమ్మట గద. అప్పుడు వీరు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొందురనుటకేమి సమ్మతము గలదు? లేబరు సమావేశమువారు కొంత కాలముక్రిందట హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారమును ఆమోదించిరి గద. తద్విరుద్ధముగ నియమింపబడిన సైమను కమిషనుకు వీరెటుల యంగీకరించిరో తెలియకున్నది. దానికి వీరెటుల తోడ్పడుచున్నారో తెలియకున్నది. లేబరు సమావేశమువారు నిండుసభలో గావించిన తీర్మానమునే, తత్పక్షప్రముఖులు తృణీకరించియుండ, మాక్డనాల్డుగారు ఎన్నికలనిమిత్తము చేసిన స్వంత వాగ్దానమున కెట్టివిలువ యుండును? మాక్డనాల్డుగారిటీవల భారతీయులతో బహిరంగముగ పోరాడ సాగిరి. ఇందువలన, లేబరుపక్షమునందలి అతివాదులును కమ్యూనిస్టు పక్షమువారును వీరి ఎన్నికకు చిక్కుల గలిగించుచున్నారు. ప్రతికూలప్రబోధము నలుపుచున్నారు. పరిస్థితులను గ్రహించి, మాక్డనాల్డుగారు అస్పష్టముగ వాగ్దానముల గావించ సాగిరి. పోరాడి లాభములేదని గ్రహించిరి. హిందూదేశము సహకారము నలుపుపరతుమిదనే, లేబరు పక్షము స్వపరిపాలనము నొనగడలచినదనియు, భారతీయులటుల గావించలేదు గాన తమ వాగ్దానము రద్దయిన దనియు, మాక్డనాల్డుగారు పిమ్మట జెప్పవచ్చును. మాక్డనాల్డుగారిటుల బలుకుటకు వెనుదీయరని, పయెనీరుపత్రికగూడ యూహించుచున్నది. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు ప్రయోగము నామోదించిన, మాక్డనాల్డుగారు ఏమి చేయజాలరు? వీరి వాగ్దానము నిజమని ఎంచినను, సైమను కమిషను వారొక విధానమును సూచించి, పార్లమెంటు సభవారు దీని నామోదించినపిమ్మట, పది సంవత్సరములవరకు దీనిని కదలింప వీలులేదు గద. సైమను కమిషనువారు అభినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము నొనగ రని తెలిసిన విషయమే. అట్టితెరి, కన్నరై టీపు ప్రభుత్వమువారు ఇతరపక్షములతోడ్పాటుతో నిర్మించిన సంస్కరణవిధానమును, మాక్డనాల్డుగారు కదలింపగల్గుదురో తెలియదు. మాక్డనాల్డుగారు చేసిన వాగ్దానము, లేబరుపక్షమువారి ప్రకటనము ననుసరించి చేయబడినదయినను, కొంత గౌరవింపవచ్చును. లేబరు పక్షమువారు ఎట్టి నూతనప్రకటన గావించలేదు. పయెనీరుపత్రిక సూచించినటుల, భారతీయ నాయ

కులవివేకముపట్ల మాడ్చుకొనిన నడభిప్రాయము లేకున్నది. ఎట్టిమాటల జెప్పినను, భారతీయులు భ్రమజెందెదరని వీరు తలచుచున్నట్లు దోచును. సైనుకుమిషనుకు, మాడ్చుకొనిన వాగ్దానముల వలన నూతనశోభ రాజులకు, దానికి భారతీయులు స్వాగత మొసగజాలరు.

బర్దవాన్ మహారాజగారు :

స్వదేశసంస్థానాధీశులు బర్దవాన్ మహారాజగారు స్వదేశసంస్థానాధీశుల కిచ్చిన హితవునందు, కొంతవర కంగీకరింపదగినభాగము గలదు. సంస్థానాధీశులు పలువురు చీటికిమాటికి యూరపుకుబోయి, ప్రజలడబ్బును అమితముగ వ్యయపరచుచున్నారు. వీరక్కడ జేసెడి ఖర్చులో చాల భాగము వాంఛనీయ మని చెప్పటకు వీలులేదు. కొందరు సంస్థానాధీశులు గడపు జీవనము, అవమానకరముగ నున్నది. కాశ్మీరమహారాజగారు ఇంగ్లండులో నున్నపుడు, వారి పూర్వచరిత్రను బయల్పరచి వ్యాఖ్యానము గావించుకొనడని, ఇండియా ఆఫీసువారు పత్రికలను వేడుకొనవలసినవచ్చుచున్నది. ఇటీవల ప్యారిసు నగరమున మృతినొందిన పుదుక్కొటరాజుగారి నడత వలన, ఆసంస్థానమున కెట్టియిక్కట్టులు వాటిల్లెనో తెలిసియేయున్నది. సంస్థానాధీశు లీ తీరున తమ ప్రజలను సంస్థానములను విడనాడి, వరదేశములలో నివసించుటవలన, పరిపాలనమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లుచున్నది. ఇట్టి యలవాటును మానివేయవలయునని, బర్దవాన్ మహారాజగారు గోరుట సమంజసముగనే యున్నది. కాని, స్వదేశసంస్థానములలో ప్రజాపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టగూడదని మహారాజగారిచ్చినహితవుమాత్రము మిక్కిలి అనర్థ హేతు వని చెప్పవచ్చును. సంస్థానప్రజలు బాధ్యతాయుతపరిపాలనమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారు. వారికోర్కెలను తృణీకరించుట వలన, సంస్థానములకు నష్టము తలపింపకమానదు. ఇంగ్లండుకు వెడలి పాటియాలా మహారాజు మున్నగువారు సలుపుచున్న ప్రతికూలప్రయత్నములు సంస్థానప్రజలచే నేవగింపబడు చున్నవి. కాని బర్దవాన్ మహారాజగారిట్టిసలహా నిచ్చుటమాత్రము, వారివైఖరికి తగియేయున్నది. అందుచే నిది యాశ్చర్యము బుట్టించబడదు.

బట్లరు కమిటీ : లండను ప్రైము

బట్లరు కమిటీవారి నిజమగు నుద్దేశ్యమును, ఈవార మందిన లండను ప్రైముపత్రిక బయట పెట్టినది. నర్ లెస్లి స్కాటు విధానమును అంగీకరింపని సంస్థానాధీశులు పలువురు గలరని మాత్రము, ప్రైము అంగీకరించుచున్నది. పాటియాలా మహారాజగారిబడాయి నిజము గాదని, ఇందును బట్టి గ్రహింపవచ్చును. బరోడా నైక్వారు, మైసూరుమహారాజు, హైదరాబాదు నైజాము మున్నగు సంస్థానాధీశు లిందు కంగీకరించుట లేదని, ప్రైముకు చెలియును. బట్లరు కమిటీ ఏర్పడిన దెందులకు? సంస్థానాధీశుల హక్కులను నిర్ణయించుటకే యయినను, భావిహిందూదేశము స్వరాజ్యము ననుభవించుచో, సంస్థానములు దీనికి లోబడియుండబోవని, ప్రైముపత్రిక స్పష్టపరచుచున్నది. సంస్థానాధీశులు మిలిటరీ భతులకు

జెందినవారట. వీరికి బ్రాహ్మణాధిక్యము పనికిరాదు. ఇట్టివారు, స్వతంత్ర భారతవర్షపు ఉన్నదవమునుండి తప్పించుకొన నుద్దేశించిరట. పాటియాలా మహారాజగారి యుద్దేశ్యమును, స్కాటుగారి యుద్దేశ్యమును ఇవియే. సంస్థానములను బ్రిటీషు ఇండియానుండి శాశ్వతముగ వేరుపరచుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. సంస్థాన ప్రజల యభీప్రాయమును వీరు బాత్తుగ నరకుజేయుట లేదు. సంస్థానప్రజలు మాత్రము, స్వాధీన భారతవర్షముతో సంబంధమును వదలుకొన నిష్టపడరు. బట్లరు కమిటీవారు, జేతాభివృద్ధికి భంగము కలుగురీతిని నిర్ణయము గావించినను, దీనిని బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు గాని, సంస్థాన ప్రజలుగాని ఆమోదించజాలరు. స్వరాజ్య విధానమునందు, బ్రిటీషు ఇండియా, స్వదేశ సంస్థానములవారు సమభాగులుగనుండి, వరస్పర సఖ్యముతో మొలగవలెనని, అభిలషించుచుందురు.

బ్రిటీషు లేబరు పక్షము : స్వపరిపాలనము

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి పరాధీనజాతులకు వెంటనే స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించవచ్చునా లేదా యను విషయము, రాబోవు లేబరు సమావేశమునందు చర్చకువచ్చును. సామ్రాజ్యమునందలి వివిధభాగములలోని కార్మిక ప్రముఖు లీ సభకు హాజరయ్యెదరు. బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువా రెట్టి యభిప్రాయము చెలిపెదరను ప్రశ్న గలదు. వీరు పంపిన జవాబు ప్రకారము, ఇరాకుకును, పాలెస్టీనుకును వెంటనే స్వపరిపాలన మీయవచ్చును. లేబరు పక్షమువా రడుగకపోయినను, ఇవి మాంజేటు రాజ్యము లగుటచే, వీనికి స్వపరిపాలనమును త్వరలో నీయక తప్పదు. సిలోను గోరిన స్వపరిపాలన మీయవచ్చునని గూడ వీరు చెలిపిరి. కాని, ఆఫ్రికాను మాత్రము బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వదలిపెట్టగూడదని, లేబరుపక్షమువారు ఖండితముగ చెలుపుచున్నారు. ఈ సంగతినే, డాక్టరు నార్మను లీ ను గారు సోపవిష్టు రివ్యూలో ప్రతిపాదించినట్లు, యంతకు పూర్వము చెలివియుంటిమి. ఇండియా విషయమును లేబరుపక్షమువా రనలేయెత్తుకొనలేదు. కాని, ఇండియా పట్ల బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారి యభిప్రాయమునకును, కన్ఫర్మేటీవు పక్షమువారి యభిప్రాయమునకును విశేష తారతమ్య ముండు నని తోచదు.

తుర్కీ : ఆఫ్ఘనిస్తానము

ఆఫ్ఘనిస్తానపు అమీరుగారు యూరపులో నే రాజ్యముతోను సంధిజేసికొనకున్నను, ఆసియాలో నడుగుబెట్టగనే తుర్కీతో సంధిజేసికొనుట, గమనింపదగిన విషయము. సంధినిబంధనలలో, మిలిటరీకలయిక లేకున్నను, సందర్భములబట్టి యిది గూడ జరిగిన జరుగవచ్చును. తుర్కీకిని పర్షియాకును ఇదివరకే ఒడంబడిక జరిగినది. నేడు తుర్కీకిని ఆఫ్ఘనిస్తానమునకును ఒడంబడిక గుదిరినది. అమీరుగారు పర్షియాకు వెడలినపుడు, పర్షియాతో గూడ ఒడంబడిక గుదుర్చుకొనవచ్చును. పశ్చిమ ఆసియా కూడ లి ఏర్పడెనని, ప్రైం చి పత్రికయొకటి చెలుపుచున్నది. పాశ్చాత్యులు తమలోతాము ఒడంబడికల నేర్పరచుకొని, ఆసియాను తృణీకరించుచో, ఆసియా గూడ స్వరక్షణార్థము ప్రత్యేకపు సంధి ఏర్పాటుల గావించుకొనుట సహజము.

రాజ్యప్రతినిధిగా రభినందించుట

హిందూదేశపు హాకీ టీమును ప్రపంచవిజయము బడసినందులకై రాజ్యప్రతినిధిగా రభినందించుట, మిగుల సమంజసముగనున్నది. హిందూదేశ గౌరవము పెంపొందునట్లుల జూచుట, రాజ్యప్రతినిధి విధులలో నొకటి. అన్ని ప్రాంతములందలి భారతీయులును హాకీటీమువారి నభినందించుచు, తంతి వార్త నంపి ప్రోత్సాహపరచుట యవసరము. మరియొక దేశమున కిట్టి విజయము చేకూరినచో, అక్కడ ప్రజలు జరిపెడి యుత్సవముల కంతు లేకుండజేసి.

బల్వంతు తిలకుగారి ఆత్మహత్య

డాక్టరు మొంటులచికాకే కారణము-కలక్తరునకులేఖ బొ.బాయి, మే 28:—డాక్టరు మొంటుల చికాకే ధర బల్వంతుతిలకుగారు ఆత్మహత్య గావించుకొనుటకు పూర్వము కుక్రవారము 8 గ|| పూచాకలక్తరునకు ఒక లేఖ వ్రాసెను. దానిని పంచాయతీ విచారణయందు దాఖలు చేయగోరిరిగాని ఆస్వప్నముగ చేరెను. అందు ఆత్మహత్యకు కారణములు చెప్పిరి. తన్ను చీకాకు పరచు అనేక పత్రములతో పంతులులు చేయుటచే వకిర్పు తన్ను వీడించుచున్నారనియు చెలిపెను. ప్రామిసరినోట్లు, విలువగల డాక్యుమెంటుల బాబితా యొకటి తయారజేసి ఆడ తరముతోగూడ బంపి రిండియన్ గారి కిప్పుని గోరిరి. తనభార్యనుగూడ ఆస్కారాకే అప్పగించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

కేరళ యువజన సభ

యువకుల పాక్షికసంస్థల విడిచిపెట్టవలెను, ఖద్దరు ధరించవలెను - అని తీర్మానించుట జవహరి లాలుగారి హెచ్చరిక పెయనూరు, మే 28:—కేరళ యువజన సభ (సభ) సమావేశము నిన్నరాత్రి సభాపండితో జరిగెను. ఆహ్వానపం ధ్యక్షుని స్వాగతోపస్థానము జరిగినపిదప లభ్యతలగు డా|| వరదరాజులు నాయకుగారు తమ ఉపన్యాసమును జరిపిరి.

ఈ దినపత్రికాసభ ఆమోదించబడెను. “యువకులు సాంఘికపక్షపాతముగలపంపుల నిడిచిపెట్టి, వికమత్వముతో జాతీయతా నూత్రముల ననుసరించి దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పోటుబడవలెనని యాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.” వండిత జవహరిలాలు సామూహిక తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి.

“స్వరాజ్యమునకు ప్రస్తుతమున్న ప్రతిబంధకము మనలో వికమత్వము లేకపోవుటే యని ప్రతిసంఘమువారు గుర్తించియున్నారు. అసంగతి తెలిసియు మనము వికమత్వమును బడయజాలనన్న ముయనకులేనాడకత్వమునహించినసాంఘిక పక్షపాతమునండి విడబడి పనిజేయవలెను. స్వలాభాకేత్రతో నైనను ఏసంఘముగూడ ఎక్కువ పక్షపాతముతో పనిజేయరాదు. అట్లుండిన తనకే హానికలగును. ప్రత్యేకవ్యవస్థలవలెనే ప్రత్యేకసంఘములగుండ ఆన్వేష్యసహకారమువల్ల పెంపొందగలవు. ఒకరికొకరు కత్తుల నూచుటలన పెంపొందజాలవు”, తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

బ్రిటీషువస్తువులను విదేశవస్తువులను వివేచించి, స్వదేశీ ముఖ్యముగ ఖద్దరునే ధరించవలెనని యవసరము హెచ్చరించు తీర్మానము జరొకటి ఆమోదించబడెను. ప్రజలలో ప్రచారముజేయటకు తమకాలమంతయు వినియోగించగల ప్రచారకుల నియమించుటకు వారిజీతములకయి ధనము పరమాంశేనాటకు వేరొకతీర్మానము గావించబడెను. హిందూసామాన్య జనమునందు చేరవలెనని హెచ్చరించు తీర్మానము చేరొకటి గలదు.

తీర్మానములు గావించబడిన పిదప సభ ముగిసె. (ప్రీ ప్రెస్)

నాడియామహారాజగారిస్థానేయము? కిర్లికేషువల్ల నాడియా మహారాజగారి స్థానేయము తమ బెంగాలు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక పక్షమునకు చేరె యుచున్నది. నలిరంబకా ఛాట్టి శారణ యువకుల లండన్లోని తెలియజుట్టి. స్థిరీదోష్టలకుగ నియమించబడుచారికేర్లలో సర్. పి. సి. సి. ట్రి, మంత్రిమండలి సభాసభాగారు కాననసభాధ్యక్షుడు ఎస్. ఎ.కా, మల్లిక్ గారుగలరు. (ప్రీ ప్రెస్)

విదేశవార్తలు

వినుగువేటకుబోయి మరణించుట

నెయిరోబీ, మే 28:—జింగాలో ఒక రసాయన వ్యాపారముచేయు కంపెనీగలదు. అందు ఒక యువకుడు రసాయనవాదిగ పనిచేయుచుండెను. పోయినవారము ఏడుగ వేటకుబోయెను. అయిదు ఏడుగులను ఎదుర్కొని వాటి ఛాయావలము దీయుటకు తుపాకిని క్రొవలెట్టెను. అట్టి సమయమున ఆకస్మికముగ సాంజ్ నుండి యొక వీరగవచ్చి తొండముతో బట్టుకొని చెట్టుకేసికొట్టెను. అంతటితో ఊరకొనక మానుమీదవేసి చావయ్యెను. కాని ప్రాకి తప్పించుకొని పోయెను. కాని ఆ వీరగ హరిలవచ్చి తొండముతో లేవనెత్తి పైనుండి పచ్చగడ్డి మీద నవ్వెను. అట్లుతడు చెట్టులో రెండుగంటలు పడి యుండెను. ఈలోత్రుగ నెయిరోబీలో ఆస్పత్రికి గొంపోవ అపట చనిపోయెను.

యుద్ధబహిష్కరణ ప్రయత్నములు

జపాను ప్రత్యుత్తరము

టోక్యో, మే 28:—రాను హృదయపూర్వకముగ ఆ మెరికాకు తోడ్పడెనను జపాను ప్రభుత్వమువారు చెలియజేసిరి. జాతిసమితి ఒడంబడిక లోకశాన్తి ఒడంబడికను విరుద్ధముగ గాని ఆత్మరక్షణమునకు యుద్ధము సల్పరాదనిగాని అమెరికా ఒడంబడికయందు కన్పించదని జపాను ప్రభుత్వమువారు అనుకోననున్నారని అమెరికాకు చెలిపిరి. పరస్పర సమ్మతితో ఏ కఠినముగ నియమింపబడిన ఒడంబడిక క్రియారూపమున దాల్చగలదనియు జపాను ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమై చర్చించునపుడు పాల్గొనెదననిరి.

ఇరాకు తురక్కు కమిషను

పని పూర్తియైనది

అంగోరా, మే 28:—ఇరాకు తురక్కు పరిపాధు కమిషను విచారణ పూర్తియైనది.

శ్రీ. శ్రీ. పుదుక్కోట రాజుగారు

పూర్వోన్, మే 28:—పుదుక్కోట రాజుగారు చనిపోయిరి. న్యూఢిల్లీలో రెండువారములు శస్త్రచికిత్సకు గావించిరి. లాభములేకపోయెను. అతడు చనిపోయెను.

మాడవలు పాత్రకు జైల్లోకి ప్రభువులకు స్కార్ఫులకు సగర స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిరి.

గ్రీకు రాజకీయములు

విషమావస్థ తొలగినది

ఏథెన్సు, మే 28:—ఏథెన్సు మంత్రవర్తన చిక్కులు తొలగినవి. ప్రాతేనులైస్సము ముగిసినది. మెటాక్రాఫ్ నేనాని ఐకుజాలాన్ పక్షమువారి సహాయము సంగీకరించిరి.

ఫనగోలాన్ గారిని క్యూతరుగ విచారణపర్చి పూర్తి చేయవలెనని వెనుజాలాన్ గారు చెబుచున్నారు.

ప్యాసిస్టులు కాన్సులు

కార్యాలయమును ముట్టడించుట

బెల్గ్రేడు, మే 28:—నిన్న ఇటలీ ప్యాసిస్టులు మిరాబాలోనున్న యూగోస్లావు కాన్సులు కార్యాలయమును ముట్టడించిరి. కాన్సులు నిలిచిపోయిరి. గాయములు తగిలెను. ఇతరు ఆస్పత్రిలో చేపలవెచ్చెను.

ఇటలీ జుగోస్లావు సంబంధములు

నెదినికోదగ్గర గొప్పదొడ్డు దుకాణములు భస్మీభూతమైనవి కిటికీలు ముక్కముక్కలైనవి

బెల్గ్రేడు, మే 27:—బూరా, బాల్కేషియా దగ్గర ఇటలీ ప్యాసిస్టులు యూగోస్లావు పక్షాదులను పట్టించి తగులబెట్టిరి. ఇటలీ యూగోస్లావు ప్రతిహతలపట్ల జరిగెను. నెదినికో, స్పాల్లో రెయిల్వేలు, బెల్గ్రేడులో గూడ దీనికి ప్రతిహతల మగ పట్టెలు జరిగెను. నెదినికోలో ఇటలీ కాన్సులు కిటికీలు బద్దలైనవి. నెదినికోలో దొడ్డు తీవ్రముగాజరిగెను. ఇటలీ ఇటలీ దుకాణముల ముందు అద్దములు తురియడంజేయబడినవి. పోలీసు సేనలున్న ప్రయోజము లేకపోయెను.

ప్రమాదకరముగు పరిస్థితులు

లండన్, మే 28:—జుగోస్లావియాలో తీవ్రముగ ఇటలీ ప్రతిహతలముగ ఆక్షేపణ సభ జరిగెను. దానినిగూర్చి ఇటలీ మంత్రి ఆపహ్నుతిని చెలిపెను. సభి ఒడంబడికలచే పరిష్కారము కాని విషయమును పరిష్కరింపకొనటకు 1925లో ఇటలీ జుగోస్లావు ఒడంబడికను జేసికొనిరి. జుగోస్లావియా ఈ ఒడంబడికను ఇంతవరకు ప్రసవవత్తలేదు. ఈ ఒడంబడికను ప్రసవవరదాదని జుగోస్లావులు తెలిపిరి. దానిమీదనే ఇటలీ తీవ్రపరిహరణ విజృంభించినది. ఈ అల్లరులకు కారణమిది.

మిశ్రమ

నియోజకవర్గములు కావలెను

శ్రీనివాసయ్యంగారి నలహా

లండన్, మే 28:—లండనులో స్పాన్సోయి హాజరు నందున్న ఆలిగరు విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు శ్రీనివాసయ్యంగారికి నిందిచ్చిరి. సర్ మాండోరాగ్నిగుగా రధ్యక్షతన పనించిరి.

ఇండియాలో హిందూ ముసల్మానులు ఆశ్చర్యముగ మొలగవలెననియు లేనినో జాతీయ పురోవృద్ధి ఆసంభవమున ననియు బర్మాను మహారాజు గారనిరి.

ఆఫ్రికులో ఇట్టి విభేదములు లేవని ఆధ్యక్షులు నుడిచిరి. ఆసంపాదనని ఆశ్చర్యములను నిలబెట్టుట కందరును ప్రయత్నించవలెననిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఇండియాలో పరి ఆ యన విద్యావిధానమును కులకక్షులు అంతరింపను. మతమును రాచరీయములను విడదీయవలెను. ఇండియా కావలసిన సంఘములను విశ్వవిద్యము గాపాడవలెను. మిశ్రమనియోజకవర్గములను కలకక్షలు, శోలగును.

న్యూజేలీ రాష్ట్రములందు బాలలతోబాటు బాలికలకుగూడ వీటిలో ప్రాసిన ఆస్తియందు సహాసహక్కు యుండవలెనని ప్రెంచి కోర్టువారు తీర్పుజెప్పిరి. ముస్లింస్కు తులుపనికి రావనిరి.

ఇవికాస్తావుదు సుల్తాను

ఆతని గొప్ప నేపథ్యం కొనియాడుట

మెక్కా, మే 28:—ప్రపంచములో యున్న ముసల్మానులలో ముహమ్మదు రావలెనని ఇవికాస్తావుదు సుల్తానుగారు ఆహ్వానించ ఇండియా, టూరా, దక్షిణఆఫ్రికా, సిరియా, కలెపు, ఈమెక్కలూనిస్, ఆఫ్రికాయానుండి ప్రతినిధులు “గ్యాండు అసంబ్లి” సమావేశమునకు వచ్చిరి.

ఇవికాస్తావుదుగారు హెడబాజిలో ప్రకటించినదానిక ఆతడు చేయుచున్న మత, రాచరీయసంబంధమును విధానమును కొనియాడుచు ఈ ప్రతినిధులు సత్కృత్యములను సమర్పించిరి. ఇండియాలో తయారుజేసిన తివాసిని ప్రదర్శించిరి. పనితనము ఆధునికముగ నన్నదని అందరును మెచ్చుకొనిరి. ఈతివాసి ఖర్చులయే ఇవికాస్తావుదే భరించెనట. ఇండియానుండి హెడ్ బాజి తీసివెట్టుటకయిన ఖర్చునుగూడ భరించెనట. భారతీయుల చాతుర్యమును కొనియాడిరి. ప్రతినిధులు అందరు కచ్చి నందులకు ఆభివందించిరి. ఫూహరముల జరిగించిరి. ఇస్లాము మతశాయకులు తమ యభిప్రాయములను స్వేచ్ఛగ ఒకరికొకరు చెలియజేసికొనిరి.

తాను మొదట ముసల్మానుడననియు తరువాత ఆరాజు గేరియుడననియు ఇవికాస్తావుదు సుల్తానుగారు రసిరి.

నే రాతడు ప్రతినిధులకు బందోనర్చును.

ఆఫ్రికు వారాసుత్రికలు (లిమిటెడ్) “అల్లయిదు న్యూస్ పేపర్ (లిమిటెడ్) వారికి విక్రయించరాదని చేరికర్షము వారు దావాచేసిరి.

బెర్లినులో పోలీసు కమ్యూనిస్టులు

కొట్టు కొనుట

బెర్లిన్, మే 27:—దేశమంతటను నన్న కమ్యూనిస్టులు 70 వేలవంది సమావేశమైరి. పోలీసువారు వేలకొని కమ్యూనిస్టులను అటకాయించిరి. కాని కమ్యూనిస్టులు వదిలి పోవుటకు నిరాకరించిరి. పోలీసువారు తుపాకులను గాలి వలసవచ్చెను. చాలమంది తుతగావులైరి.

యూనైటెడ్ స్టేటు ప్రభుత్వమువారు 27400,000 డోలరులను బెర్లిన్ సాగించదలచుకొన్న నాకాదర్ కార్యక్రమమును ప్రస్తుత మాపుజేసిరి.

బర్మను మహారాజు, సంస్థానాధీశ్వరులు

సంస్థానాధీశ్వరులు ప్రజలకు నష్టము కలుగజేయుచు యూరపుజేయుటకు సంచారము సల్పరాదని బర్మనుమహారాజుగారు అభ్యర్థనప్రతికతో చెలిపిరి.

బ్రిటిషు ప్రభాస్వాస్యము లేకుండ బ్రిటిషు రాజ్యాంగ విధానమును ఇండియాకు వర్తింపజేయవలెనని.

బనారులో నెహ్రూగారు మోటార్ ప్రమాదముచే మృతి జెందిరి.

ఇటాలియా విమాన మే మెనజో కనుగొనుటకు పయనము జేయుచున్నాడు.

“ఇండియా మాటేలేదు”

పాత్రికలు, కామన్వెల్టు

కార్మికసభ

లండన్, మే 28:—బ్రిటిషు కామన్వెల్టులో యున్న పాత్రికలకు తక్షణము స్వపరిపాలనను నీయవలెనా యనువిషయములకు జూలై 2 తేదీని లండనులో సమావేశముగానున్న కార్మికసభకు రానున్న కార్మికసభ్యులు బదులు జెప్పవలెనని ప్రశ్నలను బంతుచున్నాడు.

(గ్రేటుబ్రిటను, ఆస్ట్రేలియా, కనడా, న్యూజిలండు, న్యూజిలండు, దక్షిణ ఆఫ్రికా, బర్మండు, ఇండియా, ఫిలిప్పీను, సి లోను, ట్రినీడాదు బ్రిటిషు గ్వయానానుండి కార్మిక ప్రతినిధులు వచ్చెదరు. కామన్వెల్టులో యున్న కార్మిక సమస్యలను, ప్రాపంచిక కాంతిపాత్రికల విషయములనుగూర్చి చర్చించెదరు.

ఇండియా మాటేలేదు

వైవిధ్యమును పురస్కరింపకొని బ్రిటిషు క్రైడ్ యూనియను కవున్సిలు, కార్మిక పక్షమువారు పాత్రికలలో యున్న విభేదములను దూపుచు ఇరాకుకు తక్షణము స్వపరిపాలనను నీయవలెనని. హంజేటు వరతల, బాల్యుల ప్రకటన మునుబట్టి పలనెనుగూడ ఇవ్వవలెనని. క్రవును కాలనీలలో నిలోనుకు ముందు స్వపరిపాలనను నీయవలెనని. ఆఫ్రికా రాష్ట్రములందు దున్నవారి కిపుడే స్వపరిపాలనను నిచ్చిన, వివాళ కరముచున్నారు. కెన్యాలో రాష్ట్రమునకు స్వపరిపాలనను నిచ్చుట యజ్ఞదాయకము అట్టి స్వపరిపాలనను నిచ్చిన అచట ప్రజలు శ్వేతములకు పాలగుదురుచున్నారు. ఆకస్మికముగా బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆఫ్రికాను నవలకొన్న ఆరాచకము బయలుదేరునట.

తురుష్క ఆప్ట బడంబడిక

ప్రెంచి పత్రికలు

పూర్వోన్, మే 28:—పెరిషియాలో తర్కి ఇదివరకే ఒడంబడికను జేసికొన్నది. ఇప్పుడు పడమటి ఆసియా వర్త మొకటిగ వర్పడినదని “లిబర్నలు” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇటలీ యుగోస్లావియా తగాదా

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బెల్గ్రేడు, మే 29:—బెల్గ్రేడు వార్తాపత్రికలు చెబుచున్నవి:—యుగోస్లావుల సాత్తును పొడుజేసి, యుగోస్లావు కాన్సులును గాయములను గలగజేసిరి చెలిసి ఇటలీకి ప్రతిహతలముగ యుగోస్లావులు అందోలము సల్పుచున్నారు. పోలీసువారు దొడ్డుగొల్చెను పడేపడే అడ్డుకొనిరి. వీరు ఇటలీ పాతకాలపై బడపోవుచుండునట. నాలుగుంది తుతగావులైరి. బాగ్రాలు దగ్గరయిన్న ఇటలీ కాన్సులును ఈగుంపు సమీపించుకుండ పోలీసువారు జేసిరి.

భారతదేశ సమైక్యము

అంతర్జాతీయ సేతపనిశాస్త్ర సంఘము
సహాయముచేయు తీర్మానించుట

గంటు, మే 23:— ఇండియాలో సమైక్యదారులకు
సహాయము చేయవలెనని బ్రిటిషువారు తెచ్చిన తీర్మానమును
అంతర్జాతీయ సేతపనిశాస్త్ర సంఘమువారు ఆమోదించిరి. ఇండి
యాలో సేత పనివాండ్రు దుస్థితి దుర్భరమని భారత ప్రతినిధి
బళ్లెగారు చెప్పిరి.

ఆంధ్ర రాజదంపతులు కాబూలుకు
31 తేదీని పయనమగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)
కాబూలు నోపిలు మే 29:— ఆంధ్ర రాజదంపతులు
కాబూలు నోపిలులో నున్న ప్రత్యేకతంత్రం. కాబూలుకు
పయనమగుట 31 తేదీని బయలుదేరును కాబూలుకు
వీరిని దిగబెట్టుటకు రష్యా బ్లాక్స్ పటాలము వచ్చెను.

వాతావరణ నిర్ణయి

1923 నలః మేసల 29-వ తేదీ మంగళవారము

మార్పులు	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోమార్తూరు	91	88	...	4.4	+ 1.7
కామవేలూరు	106	86	...	2.4	+ 0.2
కామవేలూరు	115	85	...	1.7	+ 0.8
కామవేలూరు	118	86	...	4.7	+ 2.8
కామవేలూరు	105	84	...	0.8	- 0.7
కామవేలూరు	102	78	...	1.0	- 1.5
కామవేలూరు	8.3	+ 0.7
కామవేలూరు	107	85	...	2.9	+ 1.0
కామవేలూరు	111	85	...	0	- 1.1
కామవేలూరు	104	85	...	0.1	- 1.4
కామవేలూరు	105	84	...	0.6	- 0.7
కామవేలూరు	104	80	...	6.5	+ 0.2
కామవేలూరు	96	75	...	2.9	- 0.7
కామవేలూరు	107	82	...	6.4	- 1.2
కామవేలూరు	104	88	...	2.1	+ 0.
కామవేలూరు	106	83	...	8.5	- 1.8
కామవేలూరు	92	83	...	0.2	- 2.2
కామవేలూరు	1.9	- 2.1
కామవేలూరు	91	79	...	6.5	- 6.5
కామవేలూరు	87	81	...	9.4	- 5.8
కామవేలూరు	92	80	...	5.5	- 5.4
కామవేలూరు	92	80	...	4.4	+ 2.0
కామవేలూరు	97	71	...	2.7	- 2.7
కామవేలూరు	82	64	...	4.4	- 8.1
కామవేలూరు	77	58	...	10.2	+ 0.8
కామవేలూరు	78	58	...	2.7*	

సర్కారులు— గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటి
7:30 నిమిషము 14 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో నిన్న
1:5 డిగ్రీలు ఎండగా నెను. రాత్రివేదిక 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు
ఎక్కువ.
చక్కణ— పగలు రాత్రివేదిక 2 మొదలు 8 డిగ్రీలు
ఎక్కువ. కడపలో 107 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.
కర్నూలు— పగటి రాత్రివేదిక 8 మొదలు 6 డిగ్రీ
లు ఎక్కువ. నెల్లూరులో 111 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.
వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,
సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

తెలుగువారికి గాలిదుమారము

కాలము గలిచుచుండెడి యెన్నివిధముల పుట్టుచున్నవి!
అద్భుతమనిన ప్రకృతియే, యందులకు నిదర్శనము! ఈభగవంతుని
ప్రేమ, వజ్ర వైదూర్య నీల గోమేధికాది నవరత్నము లుత్పన్న
మగుచున్నవి. వాటితో, సామాన్యజనులకు కాబోలు, వత్త
గలలు, గులకరాళ్లు, గాజురాళ్లు, యింకనూ కృత్రిమపు
షరతుకూడ తయారగుచున్నది! ఎన్నటికైనను వజ్రము వజ్రమే
గాజురాయి గాజురాయియే. ఈభేదము మనము చెప్పనక్కర
లేదు. పెద్ద అక్షరములతో జాని ముఖమిదనకే వ్రాసి
యుండును.
మొదట 10,15 పదిల క్రితములేని కాఫీసోటబిల్లు ప్రస్తుతము
యోగ్రామములో జూచిన గాగ్రామములో శోటానోట్లు
వెలిసియున్నవి. కంటితో చూచుటకైన కడవయ్యెడు మోటా
ల్లు, నేడు చూచి చూచి కన్నులు కాయలు కాసిపోవుచున్నవి,
శిలవంత దుకొణములు, రంగురంగుల కంపెనీలు, వేయేల, శర
వరంపరలకు పుట్టుచున్నవి.
యీవై వాటితోపాటు, ఆసంఖ్యాకములగు పత్రిక
లాభిర్జనులనున్నవి. అందులో వూరునకోకటి, కులమున
కొకటి, మగ్గికోకటి, అర్థమగ్గికోకటి; యింక పట్టణాధికము
గుణించిమా! అభిభవంతుని కెలుక.... పుట్టింతుల యనిన,
చేతిలోని పనియది, ఇక వాట్లమరణము విషయము, చచ్చిన
తొడలు, జచ్చినవాట్లలోజను, ప్రతికియున్నయెడల బ్రతికి
యున్నవాట్లలో జను, యిట్టిమోస్తగా నున్నది. ప్రస్తుతపు
పత్రికల వ్యాపారము..... ఇవన్నియు నిట్లకస్మికముగ పు
ట్టి జమ్ముట జూచినయెడల ప్రాపంచిక వచన సాగికతా ఫలు
మా! లేక, అంటుజాడ్యమా! అట్లుజంగువన్న వేలముకట్టి
యా! లేక ప్రళయమా! దుర్బుద్ధియా! లేక యావేయజంగులు
న్న భువనవా భువనంకాళేయ క్రమా గాధాంధకారపటము!
గాలిదుమారమా! యనుకోక మనమునుకు దగులుచుండెను.
పత్రికా కార్యనిర్వహణ యొక్కయు బలాటముగా
నీ, కష్టసమర్థములుగాని, అనుభవించినవానికి చెలియెనుగాని,
జనున శ్రమిలేలియెను. దుర్భరపు ప్రపంచేదన బిడ్డలన్న
యిల్లాలెలుంగును గాని, కండ్ల యెట్టులెలుంగనేర్చు!
ఆంధ్రపత్రికలగూర్చి పత్రికలముం దర్శనంతానభవము
గలిగినట్లువంటి, ఆంధ్రపత్రికాసంపాదకు లగు, శ్రీమంత చల్లా
శేషగిరిరావు పంతులుగారి వాక్యములే మనకు ప్రమాణ
ములు.
“పత్రికానికావ్యాపకల టోపము కొంతలేకపోలేదు. ప
త్రికా నిర్వహణమును ధన మత్సరంతానభవము. శేషములు చం
దాలవలననే పత్రికలు వాసిపోట్ల నని పోనుకొనుననిగాని, పెం
టనే లాభము చేకూడుననిగాని, తలంప వలనపడదు. కొంతకాల
మయినను వేదియున్నగాని, పత్రికలకు కాళ్ళతల్లి చందాదాడు
లుగాని, ప్రకటనలుగాని, సమకాలపు. అంతవరకయినను పత్రి
కాభివృద్ధి స్వంతద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టక తీరదు.”
కనీస మొక్క సంవత్సరమయినను పత్రికను పోషించ
క తీరనివారు, యిట్టి ప్రయత్నములకు బూనుట వ్యాయముగా
దు. పత్రికలు కొన్ని సంవత్సరపు చందాలను వసూలుజేసియు
మధ్యగి యుగిపోవుచున్నవి. ఇట్టివానిములమున నూతనముగ
వెలువను పత్రికలకు చందాదారులంగ జేపటకు పలువురు పెను
దీయుచున్నార. విశ్వాసము విశ్వాసము ను
పెంచును. వ్యవహారధర్మమున కిది మూలము. ఒక్కసంవత్సరము
పాటుయినను, పత్రికలను నిర్వహించి, ఆపివేట్ల కత్తిలేచో
వానిని నిలిపివై చినను ఆపకేర్పిగలగదు. అందుచే చందాదారు
లిచ్చినసొమ్ము సద్వినియోగముగనను నమృతము ప్రజలలో
వీర్చునుటలు జూచుట పత్రికానికావ్యాపకల కనీసధర్మము.”
“సమర్థులగు పత్రికా సంపాదకులు లక్షింపవలయును.”
“ఆంధ్రపత్రికల సంపాదకులకు కనీసము మూడుభావ
లలో నయినను ప్రవేశ ముండవలయును. పెక్కుపత్రికలు రాజ
కీయవిషయములగుటచే ప్రధానముగ వ్యవహరించుచుండుట
చే, అంగభాషాపరిమళ మత్యుపసరమగుచున్నది. ఆంధ్రభాష
లో చక్కని జ్యాపనైలి యలతడవలయునని జేడగజెప్ప నవస
రములేదు. పెక్కు శబ్దములను సంస్కృతమునుండి గైకొనవలసి
యుండుటచే సంపాదకులు సంస్కృతభాషా మర్యాదలను
గ్రహించియుండుటవసరమును.”
“రాజకీయ విషయములనే గాక, భాషావిషయములను,
చిత్రకళలను, ఆర్థిక విషయములను, సాంఘికముల విషయము
లను శున్నగువాని నెన్నిటిని గూర్చియో వ్యాఖ్యానింపజేయు
టకు సంపాదకులకు సామర్థ్యమున్నను, తీవ్రముగ విషయముల
గుర్చి వ్యాఖ్యానము జేయవలసియున్నట్లును, సరళపద్యర
యోగ మవసరమును.”
“పత్రిక లిడలపై కయ్యమునకు కాలద్రువ్యులవలన
ప్రయోజన ముండదు”

“ధనాభావముల, అద్భుతములేని పత్రికలు కొన్ని
యు కాగితము సహాయమున లేని పత్రికలుకొన్నియు, వార్త
లుగాని విశేషములుగాని లేని పత్రికలుకొన్నియు, సమర్థులగు
సంపాదకులులేని పత్రికలు కొన్నియు, ప్రకటనలులేని పత్రి
కలు కొన్నియు నానావిధముల యిబ్బందులకు లోనగు
చున్నవి.”
“వ్యక్తుల నెటులనయినను అగౌరవపరచి, వారి పదవు
ప్రతిష్ఠలను అంతముందించుటకు ప్రయత్నించుచో, పత్రికల
ప్రతిష్ఠగూడ యడుగంపును.”
“పత్రికలు ఉన్నతమార్గముల ద్రోశుచు నీచపు వ్రాత
లకు గడంగి; ఒకటి మనములను నోప్పించక, సమానము జూపు
చు, విశాంబుద్ధితో ప్రవర్తించుచో, కాళ్ళతల్లి ప్రయోజనము
కలిగింపగలవు. అటుగాక, పరులను వ్యక్తిగతముగ దూషించుచు
ద్రోషము వ్యాపింపజేయుచు, అసమానము తరుచుగ చూపుచో
కొంతకాల మది యొకపక్షమువారి యభిమానమును చూచగొన
గలిగినను, త్వరలో క్షీణింపగలవు.”
పత్రికల విషయములలో శేషగిరిరావు పంతులుగారు
చెప్పిన వాక్యములు వేదవాక్యములు. మతీయు నది శిలారు.
రిములనుట కేమిపండియము!
అట్టి యనుభవనీయుల పలుకుల గోటమిటి, తమకొ
రులు సాటిరారని, యాభూరసాటకజేసి, యాత్మనష్టము,
ఆత్మకాంత్యకన్న విన్నయను మోటు పిలుబుచ్చి, తమ్ముడొకటిగ
దుకొనుచు, వాక్పాటవము జూపనేరకున్నను, మాటిమాటికి,
బూటకపుమాటలచే కొలబదాటచేయుచు నింకను, గర్వాంధ
కార ప్రమత్తులై క్రిందుమీదులగానక వరించుచు, సమగమకా
నియతలకు, భువనమున్నులగు మాళే లెవ్వరైన నుండురా? నికృష్ట,
నిరర్థక, నిష్పేజ, నిర్జీవ, యెటులగువా కొకవేళ కాలకై వరీ
త్యమిచే నుండురేమో, చూచినగాని తెలియదు.
ఇయ్యసంఖ్యానర్థక పత్రికా నివరణాత్మకత, యీ
ప్రపంచవాతావరణమునను, సమీరకుమారు డనుకూలండునో,
ప్రతికూలండునో, యెవ్వరు వోష్యము చెప్పగలరు?
(విరావరి.)
పుడుకోట రాజగారిశవము
ఇండియాలో దహనసంస్కారము
లండన్, మే 29:— పుడుకోట రాజగారి శవమును
ఇండియా కు గొంపోయి దహన సంస్కారము గావించు తలం
పును ఆశని రాణి ఇండియా కార్యాలయమునకు శిలికెనని
పార్లమెంటు వార్తలు వెలుపుచున్నవి.
వాషింగ్టన్ బడంబడిక సవరణ
(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)
జనీవా, మే 29:— వాషింగ్టన్ బడంబడికను సవరణ
జేయవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వెలుప అంతర్జాతీయ కార్మిక
కార్యాలయమువారు నిరాకరించిరి.
హైమబాధితులకు హాసభ ప్రభుత్వమువారిని
ఖండించుట
కలకత్తా, మే 29:— మే 27 తారీఖున బలూర్ ఘట్లో
జరిగిన హైమబాధితుల హాసభకు 10,000 హాజరయిరి. సభకు
వెల్లిన నుభావ్ హోస్ మొదలగు కాంగ్రెస్ నాయకు లాధ్యము
హైమబాధితులను ప్రకటించి, ప్రభుత్వమువారిల్లు చేయించుటకు
ఖండించిరి. సభలో నొక చిత్రముజూపినది. హైమనివారక సంఘ
మయొక్క సహాయకార్యదర్శి ప్రభుత్వ ప్రకటనను ఖండించు
చుండగా నొకడు లేచి తానొక కిల్లవానిని 25 రూపాయ
లకు కొంటిననియు ఆధుకే చాల మంది దొంగెద రనియు
చెప్పెను. (క్లికేవె)
సుప్రసిద్ధనాటకములు
(వి. లక్ష్మీకాంతకవి) 4718
నర్మహరికృందీయము 1-0-0
సాత్రాజితియను (కృంగారకము) 0-12-0
చిత్రమాధవనాటకము (comedy of errors) 0-9-0
హాస్యకవచప్రధానము (దంబు నుభావధాని) 0-9-0
ఒకమాజామణి (శ్రీశంకరాచార్యులు) 1-0-0
బ్రహ్మసాంభాగవతులు అర్థతాత్పర్య విశేషము 1-0-0
శ్రీకృష్ణకళకము (సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు) 0-1-8
భిజగోవిందభోకములు (సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు) పద్య 0-1-0
శ్రీలక్ష్మీనృసింహస్తోత్రము 0-1-0
వికోరియాజిఫో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

హైదరాబాద్ సత్యాగ్రహము

బొంబాయిలో బహిరంగ సభ

సోమ 28 వ తేదీన బొంబాయిలో హైదరాబాద్ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించునట్లు నిర్ణయించినది.

హైదరాబాద్ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించునట్లు నిర్ణయించినది. బొంబాయిలో బహిరంగ సభ. సోమ 28 వ తేదీన బొంబాయిలో హైదరాబాద్ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించునట్లు నిర్ణయించినది.

రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు

రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు. రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు. రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు.

రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు

రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు. రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు. రాష్ట్ర సాహిత్య దానాభాయి దేశాయిగారు.

సూరతుమండల సభ

సూరతుమండల సభ. సూరతుమండల సభ. సూరతుమండల సభ. సూరతుమండల సభ.

ఉద్యోగాలు

8

ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు.

ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు.

ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు.

ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు.

ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు.

ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు. ఉద్యోగాలు.

వైస్రాయిగారికి మిల్లయజమానుల తలచి

వైస్రాయిగారికి మిల్లయజమానుల తలచి. వైస్రాయిగారికి మిల్లయజమానుల తలచి. వైస్రాయిగారికి మిల్లయజమానుల తలచి.

లిటోవా సమై పరిస్థితులు

లిటోవా సమై పరిస్థితులు. లిటోవా సమై పరిస్థితులు. లిటోవా సమై పరిస్థితులు. లిటోవా సమై పరిస్థితులు.

లిటోవా సమై పరిస్థితులు. లిటోవా సమై పరిస్థితులు. లిటోవా సమై పరిస్థితులు. లిటోవా సమై పరిస్థితులు.

కావలితాలూకాలోని నేకునాంపేట

రైతుల దుస్థితి

వెన్నెలకంటి అప్పారావుగారు

కావలి తాలూకాలోని మొలక

నేకునాంపేట గ్రామ మజరాలలో రేణుమల ముఖ్యమైనది కాక అగ్రామం చెరువు రేణుమల చెరువున పలువలదునున్నది. ఈ గ్రామం తలకామంకు అనాదికాలమున ప్రవృత్తివడి రైతులకుకావలసిన కాలంగుండ ఉప్పులేరునీరు పారుచున్నది. ఉప్పులేరునీరు రైతులకుకావలసినది కనుభయంగా రానందున ప్రతి సంవత్సరము వర్ష కాలము గడచినపిమ్మట నేకునాంపేట రైతులు గొడ్డుతోలుకొని కాలవపుట్టుచోటికికి తమ పశువుల మనుష్యుల పహాయముతో ఇనుకనంతయు ఇటునటు లాగి కాలవచేయుదురు. ఈవిధానము నీరంతయున గోరలు తోలుటయందును, ఈవిధముగా గోరలు తోలుటకు వికమ్యములేని ఈ రోజులలో చాలవ్యయప్రయాస లగుచున్నది. ఇంత కష్టములతోని కాలవయేర్పరచుకొనిన పిమ్మట ఒక్కవర్షము తలపించెనేని పీరుచేసిన ప్రయాస యంతయు వృథాయై తయారుకొనబడిన కాలవ ఏటిపాలగును. ఈవిధముగ నీగ్రామం రైతులు అనాదినుండియు బాధలు పడుచున్నారు.

రేణుమల గ్రామము ఉప్పులేరు నడికి ఉత్తరభాగమున రెండు ఫర్లాంగులదూరముననున్నది. ఈ గ్రామము కావలి తాలూకాలో బళ్ళిచుర్రాంతమున నెలకొని యున్నను మిక్కిలి పసతియైన గ్రామములో నొక్కటియనిచెప్ప నొప్పియున్నది. ఇన్నివసతులు కలిగిన ఈ గ్రామములోని రైతులు దరిద్రదశ ననుభవించుచున్నారని చెప్పటకు విచారము కలుగుచున్నది. ఈ దుస్థితికి కారణముల నీక్రింద వివరించెదను.

మొపాటి ప్రాజెక్టు క్రిందిగ్రామములో రేణుమల వివర గ్రామమే చెరువుకు తూర్పుభాగమున దాదాపు 16 మైళ్ల దూరముననున్నది. 22 మైళ్లు ప్రవహించిననేకాని మొపాటి నీరు రేణుమల చెరువాలదు. ఈ రేణుమల గ్రామముగా 875 యకరములు మొపాటి ఆయకట్టుక్రింద తేర్చబడగా అందులో 100 యకరములు మాత్రము 1928 సంవత్సరము మార్చి ఆఖరు వరకు సాగుబడి అయినది. మిగిలిన 267 యకరములు ఎప్పుడు సాగుబడి కాగలదో ఈశ్వరున కెరుక. ఈ 275 యకరములు సాగుబడి కాకుండుటకై గల కారణములు గుడవల్సొకను గూర్చి వ్రాయు వ్యాసములో వివరముగా వ్రాసెదను. రేణుమలలోని 109 యకరములు గుడవల్సొక చెరువు తూముమార్గమున సాగుగుచున్నది. అదేతూముక్రింద గుడవల్సొక గ్రామ రయతుల చే సాగుగునట్టి గుడవల్సొక గ్రామతూము లుండుటచే గుడవల్సొక గ్రామరయతులకును ఇతరగ్రామముల రేణుమల గ్రామ రయతులకును పీరుపారుదలను గురించి వివాదములు అప్పుడప్పుడు కలుగుటవలన రేణుమల రయతులకు కష్టములు కలుగుచున్నది. ఈకష్టములనుగూర్చి అధికారులకు చెప్పకొనగా గుడవల్సొక చెరువులోనుండి రేణుమలభూములకు ప్రత్యేకము ఇప్పించబడినదిగా ఉత్తరపులయినట్లు తెలియుచున్నది. కాని తూము కట్టుటకు ఎన్నియేండ్లు పట్టునో గోచరించుట లేదు.

రేణుమల గ్రామ మాగాణిభూములవరకు మొపాటి ఆయకట్టులో చేరియుండుట వలన తమ రేణుమల చెరువుకుకూడ మొపాటి చెరువుక్రింద రిజర్వేషన్లు చేయించు కొనిననో తమకు ఉప్పులేటిలో గోరలుతోలు బాధ లొలగిపోవునను నుద్దేశముతో తమ మాగాణిభూములకు మొపాటి తరములు చెల్లించుటకు రయతులొప్పికొనిరి. దీనివలన పూర్వము రేణుమల రయతులు చెల్లించు మొత్తమునకన్న ప్రతిసంవత్సరము రు. 300—0—0 అదనముగా చెల్లించుచున్నారు. ఈవిధముగా గత ఐదు సంవత్సరములలో రు. 4000—0—0 లు చెల్లించియున్నారు. మొపాటి నీరు రేణుమల చెరువుకు సప్లయచేయుటకును నమ్మకముతో ఈ ఉపరిశిక్తు కొప్పికొనినను ఈర సంవత్సరములలో ఏఒక్క పర్యాయమో నీరు సప్లయ చేయబడినందున రయతులలో అసంతృప్తి కలిగి కొలది రోజులక్రిందట, తమకు మొపాటి నీరు అవసరము లేదనియు, ఉపరిశిక్తులు తాము చెల్లింపఁ బాలనునియు కలెక్టరుగారికి ఆర్జీపంపుచున్నారు. దాని ఫర్లుసాన మింతవరకు చెలియలేదు:

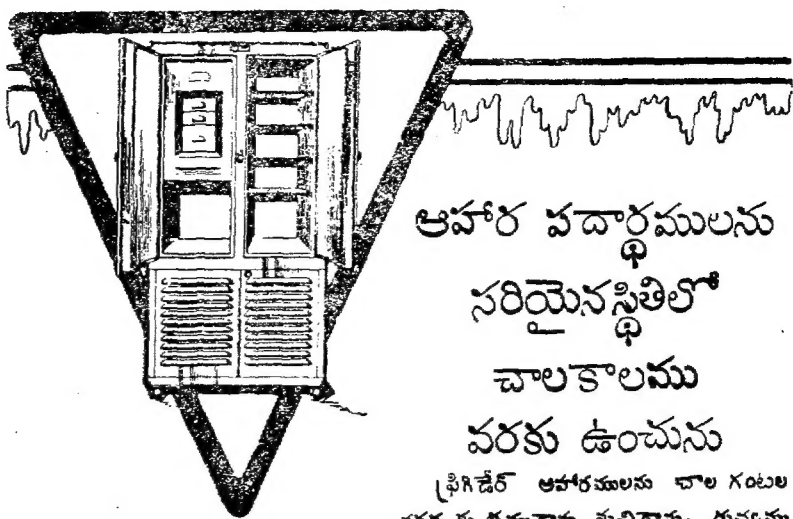
రేణుమల చెరువుకు మొపాటి కాలవలో నుండి ఒక ప్రత్యేక కాలవ త్రవ్వ చెరువు కప్పుడప్పుడు కావలసిన నీరు వలసలసినదిగా నేకునాంపేట రైతులు అర్జీ పంపుకొన్నందుకు దాదాపు మూడుసంవత్సరములు రివిన్యూ, డి. పి. డబ్ల్యూ. వారి విచారణలో నుండి చివరకు ఒక ప్రత్యేక కాలవ త్రవ్వించబడినదిగా ఉత్తరపులై నట్లును దానిమీద మొపాటి నూపర వై జగదానందప్పి ప్లానులు ఎప్పి మేట్లు తయారుచేసి వైవారి అంగీకారము కొలకు పంపించినట్లును తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ ఎప్పి మేట్లు ఏగిరిపట్టిననో ఎవ్వరికిని చెలియదు.

వైసంగతులన్నియు గమనించిన ఎవ్వరికైనను మన జిల్లాలోని రివిన్యూ, డి. పి. డబ్ల్యూ. కాఖవారు ఎంతచురుకుగాను

పనులు జరుపు చున్నదియు గోచరము కాకపోదు. ఎన్ని అర్జీలు పంపుతున్నను అర్జీలకు జవాబులురావు. తిరిగి అర్జీలు పంపుకొనవలసినప్పుడు ప్రాతగ్రంథము చెప్పవలసినదే కాని వారివారి ఆఫీసుల నెంబల్లు ఉడవారించుటకు పీలులేదు. తమ అర్జీలు ఏసిధితిలో నున్నదియు తెలిసికొనుటకు మార్గము కన్పించదు. తాము చెప్పకొన కష్టములు నివారణ అయినను కాకున్నను తాము దాఖలచేసికొను అర్జీలకు జవాబులైనను వచ్చునో రయతులకు కొంత కాంతిలగవచ్చును. ఏ విషయము తెలిసికొనవలెనన్నను కలెక్టరుగారిని ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారిని స్వయముగా కలిసికొని మాట్లాడిననే దానివిషయము తెలియు మార్గము కన్పించదు. ఇది నిజముగా విచారగృహమైన సంగతియని ఎల్ల రొప్పికొనకతప్పదు.

ఉప్పులేటిలో ప్రతిసంవత్సరము గోరలు తోలుకొన లేక మొపాటి నీటికై ఆకేతెండి అందును భంగమొంది గత్తంతరము లేక దాదాపు రి మాసముల క్రింద మొపాటి సెక్టో నూపరువై జరు గారికి తమకష్టములు చెప్పికోగా ఉప్పులేటికి ఆనకట్ట కట్టుచో దానిచే గవర్న మెంటువారికిని రైతులకును లాభకారిగా నుండుననియు దానినిగురించి తాము పై అధికారులకు వ్రాసెదమనియు చెప్పియుండిరి. ఈ విషయమునుగురించి ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు ఏమిచేసిరో తెలియవచ్చుది. ఉప్పులేటికి ఆనకట్టకట్టువిషయమునుగూర్చి నిరంతరంబోలన జరుగవలసియున్నది. మా మండలమందు తక్షణము నిర్మించవలసిన నీటిపరి నిర్మాణములలో నిడి అగ్రస్థానము వహించియున్నది. దీనిని గూర్చి ప్రత్యేక వ్యాసము వ్రాయఁదలచియున్నందున ప్రస్తుతము విరమించెదను.

ఈ వ్యాసము నూచినతరువాత యైనను రేణుమలరైతుల కష్టములనివారించుటకు అవకాశములు కల వికారాలవైద్యులగు రివిన్యూ, డి. పి. డబ్ల్యూ. అధికారులు తక్షణము పూనుకొందురుగాక. (నింహపురి)

ఆహార పదార్థములను సరియైనస్థితిలో చాలకాలము వరకు ఉంచును

ఫ్రీజిడేర్ ఆహారములను చాల గంటల వరకు శుభ్రముగాను, శుచిగాను, రుచ్యము చెడకుండానుంచగలిగిన చల్లని శీతోష్ణస్థితి యందుంచును.

ఎక్కువ శ్రాగ్ధికాని, బటన్లు ఇత్యం మొదలగునవియు నవసరములేదు. చల్లని నీరు అవసరములేదు. ఉప్పునీళ్ల చెరువులను సరములేదు. అనేక పనుల కుపయోగపడు నట్లు మందుగడలను తయారొనర్చును. ఫ్రీజిడేర్ ఎల్క్విక్ పద్ధతియింపల పనిచేయును. తనీచోట డెకోరేట్ సెట్నుపయోగించవచ్చును.

ఫ్రీజిడేర్ వివరములను తెలుపు, ఉచిత, పత్రముకొంత వ్రాయుదు. కాపనుపూర్తి చేసి పంపివేయుదు.

FRIGIDAIRE
ELECTRIC REFRIGERATOR

VOLKART ENGINEERS

బొంబాయి

మద్రాసు

లాహోరు

కరాచి

కౌషను

మెసర్స్ వాల్ కార్ట్ (బర్న్) పాస్తువాక్స్ నెం 199 బొంబాయి (ఫ్రీజిడేర్ ఎల్క్విక్ రిఫిజరేషన్) గురించిన వివరములను తెలుపు పుస్తకమును పులితముగా పంపుదు.

పేరు
పిధి
పూరు

గొప్పసత్వత్రత రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము. అహింసావ్రతము గోవధబావులకు సభ్యతపహింపుడు

ఘనతపహించిన శ్రీ గౌతమి

గోరక్షణ సంఘవిజృంభి గమనింపుడు

మహాశయిలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రి

లో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమి గోరక్షణ శరణాలయము నందు సంఘసహాయమున డిక్టలేటివ్ లీడ గోవధభాదలను ఆ సంఖ్యాకముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవధబావులకును పురమధ్యమున 2 లక్షల మందిపుల గొప్పతోటల విల్లింగులు క్రయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరుచేయించినాము. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలకు ననవల సభ్యులు లక్ష లాక్షిద్రవ్యము అవశ్యకమైయున్నది. ఇప్పటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయుని పోదరిసోదరులు తమ కత్తానుసారము సత్వత్రదానమొసగి 10 వేల మంది మహారాజ పోషకులు మొదలు సహాయ్యులవరకు సభ్యతపహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యత పహించెడి పుణ్యార్థులు కనీసము సాలు 15 1 యాపాయకు తక్కువలేని చుదాదయచేసి సభ్యతపహింప పొందెంపు చున్నారము. చందా పంపించెడి దాతలు తమసంపూర్ణమైన యద్రుణ్యతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమి గోరక్షణ సంఘముపేర పోస్తుద్వారా ఇకన్యాయుగాను మనియార్దరుగాను సామ్యుపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కొరిన వారికి రూల్సులుకు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమి గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట నరసింహుని ద్వారా రాజమండ్రి. 4408

దీర్ఘరోగవైద్యశాల

వేటపాలెం. "సెక్స్" ఈ మందు మొండి గనేరియా, చిక్కు పనామేనా, నపుంసకత్వం అత్యుత్తం స్త్రీల సం తోకవ్యాధులకు గ్యారంటీ. 2-0-0 నిన్ను త్రకటన చూడుడు.

శ్రీ శ్రీ మగనలాలు గాంధీగారు

దీనబంధు సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి ప్రశంస
(మగనలాలుకు దీనబంధునకు గాథాను పరిచయము కలదుగాన ఆయన వ్రాసిన ప్రశంసా లేఖలో వ్యక్తిపరములగు నాకృత్యములను నదిలి తీర్చినదాని నిచట ప్రకటించితిని. మో. క. గాంధీ.)

"ఆయన వివేచన అత్యధికమునచే ఆయన చేసిన అన్ని పనులలోను తన వ్యక్తిత్వమెవలెను ప్రకటింపబడునట్లే మగనలాలుగాయ మెలగుచుండెడిది. ఆయన స్వాధ్యరహితమును ప్రేమయునును దయతో పరోపకారమును మాననీయు చేసెనుగాని కుడిచేయి చేసినదాన మెవను చేతికిగూడ తెలియలేదనునామె ఆయన పట్లనే సార్వత్రికమైనది.

ఆయన యెప్పుడును యెవరియందును మరుగు పరచి యుండలేదు. ఆయనకు రహస్యమునదియేలేదు. ఆయన యాత్మ సత్యముతోను పవిత్రతతోను సంపర్కముండెను. ఆశ్రమనిబంధములను విధింపబడిన సర్వభోగ పరిత్యాగశయును ఆయన నిష్కర్మగా నెరవేర్చెను. అంత సరిగా మరెవ్వరగూడ కానిని నెరవేర్చలేదు. తన విషయమునయెట్టి నిబంధనగూడ నాతడెవరూ ప్రయత్నించునది యుండలేదు. తనకు జన్మగానున్న పుణ్య గూడ నియముల ప్రకారము నడుచుకొనుటకే ప్రయత్నించుచుండెను. మగనలాలు స్వవిషయమున కతిశయము. ఇతివల విషయమున దయాళుడు.

ఆతని వివేచనయే ఈ త్రమనుగుగామని నేను పత్రికలకు వ్రాసియుంటిని. అది యెల్లప్పుడును గూడ నతని విషయమున సత్యమే. దక్షిణాఫ్రికాలో పోవకున్న ఆశ్రమవాసులు చాలమంది కారాగృహమున కేగినందున మగనలాలు గాంధీ తత్వధికు గు కార్యభారమును వహించునని నిర్ణయించి ఎల్లప్పుడు నలులే. అతడు సులభముగా ముందుకు రాగలిగి యుండియును గూడ వెనుకనే యుండెడివాడు. కార్యసాధనమునకు యెట్టి నిచవు పనినయిన నతడు వెనుదిరుగుట చేయుచుండెను. అందుల ప్రశంస కీర్తనలు పాత్రులగుచుండెడి. ముఖ్యతములగు కార్యముల నన్నిటిని తానే నెరవేర్చుచుండినను అతడు తెరములకు ననే యుండెడివాడు. భగవద్గీతా విధేయులను సరిగా నెరవేర్చినవాడు ఇతడొక్కడే నాకు కనబడెను.

"నీవు నీవిధిని నెరవేర్చువలెననిగాని ఫలము కోరగూడదు." అను గీతావాక్యము నతడు సమగ్రముగ నెరవేర్చెను. కావున అతడెంతటి ప్రధాన పురుషుడై యుండినను దానిని మరుగు కు కొంచెము గూడ తెలియనిచ్చినాడుకాదు.

ఈ త్రమలను మనుష్యుల స్వభావము నిర్ణాకరణమున మహాపర్యవసాయతల నుండునని యాదల గ్రంథముననున్నది. అటులే మగనలాలుగారి మహాశక్తియు పర్యవసాయమునతో తలదాచుకొనుచుండెడిది.

ఆతని పద్ధత్యమున విమర్శించు నాకు ముఖ్యముగా స్మరణకు వచ్చుచుండును సత్యమును నెరవేర్చుటలో నతిదీక్షను చూపింపబడినదగును. సబర్బతీ ఆశ్రమాదర్శములను సమగ్రముగా నెరవేర్చుట యెప్పుడో సాధ్యముకాదు. అధికుమర కార్యభారమును తాను వహించుచుండుటచే ఆ యాదర్శముల నంతకతినముగా నెరవేర్చకపోయినను చిక్కులేదుగాని అతిదీక్షల నెన్నిడూచుచుండెను. ఆశ్రమాదర్శముల నాతడతిశయముగా నెరవేర్చెను. అందులకతడుచేసిన మహాత్మ్యమును సరిగా గ్రహించగలిగిన వారు చాలకొద్దిమంది యెయుండును.

ఆతని రెండవ ముఖము దయాధృష్టాదు కాదు. ప్రపంచముచే నిరసించబడినవారి నతడధికముగ నాదరించుచుండెను. అస్పృశ్యులపై నతనికీగల ప్రేమ వర్ణనాతీతము. ఖేడాక్లాలో వరదలు వచ్చినపుడతడు నతడు ఆదర్శ ప్రాయము గుగ్రామమును నిర్మించుచుండెను. ఒక నాడతడు నతడు చేసిన పనిని నేను గమనింపగలిగితిని. అనేకరకముల మనుష్యుల తిరిగివచ్చుచుండెడిది. దక్షిణాఫ్రికాలో పత్వగ్రహము జరిగినపుడుగూడ గిరిమెంటు మాత్రము శ్రీమతును బిడ్డలకును గూడ నతడిటులే యపార్థి కలు సేవజేసి యుండెను.

వ్యవసాయ సంబంధములగు సకల కార్యములలోను అత్యల్ప విషయములందునైత మతని కత్యధికమును నైపుణ్యముల వడెను. ముఖ్యముగా ప్రతిపంతు, నూలు వడుతుట, నేతపని మున్నగు వానిలో నతని ప్రావీణ్య మత్యధికము. ఇటీవల ఖద్దరు విషయమున జరిగిన అభివృద్ధి యంతయును ఆతని కార్యదీక్షవలననే జరిగినది. ఆయన సహాయము లేకుండెనచో నేడు కలిగినంత గొప్ప అభివృద్ధి ఖద్దరు కిప్పటిలో కలిగియుండ

శ్రీ శ్రీ పుదుకోట మహారాజుగారు
పారిసులో చనిపోయినట్లు నేడు తెలియవచ్చెను.

దు. వ్యవసాయముకు పలుకొంత యానుపే రతిపట్టిన నాధికమగుచున్నది. సబర్బతీ ఆశ్రమము మొదట నిర్మించబడినపుడు ఖద్దరు యా యాదర్శమును కంతకును మగనలాలుగారి నైపుణ్యములన ఆత్యధికముగ బలము లభించినది.

ఆతనిసామర్థ్య మెంత ఘనమైనదెనను ఆతని గొప్పతన మంతయును వివేచనతోను పవిత్రమును ప్రేమతోనే యున్నది. ఆతని యాత్మకు నిత్యత్వము లభించినది అది నకంపదు. అది కాత్వతముగా నిలచియుండును.

ఆతని శ్రాద్ధము నతని భూమియు కేసు తండ్రియార్థము ప్రతికరము రీతిని నెరవేర్చినని యంగీకరించునా పత్రికలో చదివినపుడు నేను చాల సంకలించితిని. తన తండ్రి ఆదర్శములను కేసు నెరవేర్చవలెననియే నేనతనికి తెలుపుచున్నాను. ఈ వ్యాసము నతడు చదువుకొనియే నమ్మెదను. (ఎం. యండియా 24.5.28)

హిందూపురం

హిందూపురము విద్యాధనమును గడించగోరు బీదవైశ్య విద్యార్థులకు పెంట్ రమయ్యవాసాగారి అన్నసత్రమునందు భోజనము పెట్టబడును. ఈ ప్రయత్నమును భోజనముచేసి విద్యాభ్యాసము చేయువారు ఒకటవ ఘాతముగాని అంతకుపైగాగాని చదువుచుండవలయును. కనుక యచ్చట చేరగోరు విద్యార్థులు తమ దరఖాస్తులను యిచ్చే గ్రామము పైనుచేర్చుకొని దొంతి భీమయ్య శ్రేష్ఠిగారికి పంపవలయును. ఇచ్చట పంపించెదగురు విద్యార్థులను మాత్రము జేర్చుకొనెదడు.

దాసాల. గంగాధరయ్య

శ్రీమత దాసాల వెం. గంగాధరయ్యగారు వర్తకాలచే నడుపఁచుచుండు అన్నసత్రములో హోల్ భోజనముచేయుచుండు బీద వైశ్యవిద్యార్థుల సంఖ్యకు తోడుగా మా ఆర్యవైశ్యము హోదా తరపున మరొకొందరు బీదవైశ్య విద్యార్థులకు భోజనము పెట్టుటకు; శ్రీమత డి. యల్. శెట్టి బి. ఏ. బి. యల్. హోల్ వలెగాని. హోల్ వాసాగారి యాగ్రామ వైశ్యప్రముఖులు చే మహాజన వచ్చినందున యాదినం. పదకు కవిటీమీటింగు నందు యద్దకు వైశ్యవిద్యార్థులకు పదకు సత్రమునందు భోజనము పెట్టి నిశ్చయింపబడినదిగాన అట్టి సహాయముగోరు బీదవైశ్యవిద్యార్థులు యాగ్రతాపత్రములతోబాటు తమ దరఖాస్తులను ఆర్యవైశ్యముహోదా ప్రసిద్ధింబుగాడికి 1928-వ సంవత్సరం జూన్ నెల 10-వ తేదీలోపుగా చేరునట్లు పంపవలెను.

డి. కె. మూర్తి.

మో హి ని తై ల ము
5 తు॥ నూనెగల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
శ్రీ పురుసులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమ్మతాంజనం డిపో. బొంబాయి - మదరాసు.

గోదావరి కృష్ణజిల్లాల
రిసెటిల్ మెంటు

శ్రీమత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈ విషయమై మీరు వ్రాసిన మొదటి వ్యాసము ఈ నెల 25-వ తేది శనివారము ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురింపబడెను. ఇది రెండవది

1894 నుండి 1928 సంవత్సరమువరకు గలనెలలలో వర్తసాతము సత్య ప్రకరముగనున్నదని చూపించుచు నొక స్టేటుమెంటును రిసెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారు తయారుచేసిరి. వర్తముల గా పము లేనందున పంటలు బాగుగానే పండి ప్రజలు చాలలాభములను బొందిరిని సెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారి యభిప్రాయము. వీరు గావించిన స్టేటుమెంటు ప్రకారము ఏకాలములో వర్తముధి మగటచేసిన ఏకాలములో వర్త లేమిచేసిన పంటలకు నష్టముగలిగినదో తెలియదు. జిల్లాధ్యక్షములకు వర్త పాతములకు ముఖ్యమైనది కాదని సెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారి ఒప్పుకొనుచున్నారు. వర్తాధిక్యములగుండ పంటలకు నష్టము కలుగునని తెలిసినవిషయము. జిల్లాధ్యక్షములలో డి. పి. డబ్లియూ.వారి నీటిసప్తయిలో లోపములవలన యిచ్చుచు కలుగుచున్నవి. వారి రెన్యూలే వచ్చు ఏమియు సంతృప్తికరములుగాలేవు. దురదృష్టవంతులగు రయితులు తమకు పాత్యుగల నీటిసప్తయి పొందుటకుగాని వారి యిచ్చుగలదు డి. పి. డబ్లియూ.వారికిగాని ప్రభుత్వమువారికిగాని ఎట్టిగొనుకొనుటగాని అక్రమపథముల ననుసరించి ధంతులు ఖర్చు చేయువలసియున్నది. క్రిమిల్ లాప్రకారము లంపమువచ్చువారును పుచ్చుకొనువారును సేంసులగుచున్నారు. అందువలన నిజమెరిగించుటకు ఉభయయు సాహసంపజాలరు. ప్రభుత్వమువారు నిజమును గమనించుటకు విచారణ మొనర్చరు. కాని ఈలంపములు మామూలయినవి. మలయనంతటి నీటినిపొందుటకును, వ్యవసాయమునకు వలయు తడితర ఖర్చులును పోన రయితులనికేమి మిగులునో తెలిసికొనుటకు విచారణచేయవలసియున్నది. సకాలమున నీటిసప్తయిని గావించుటకు గల కడతులేట్లు ఆపరింపబడుచున్నచో ప్రతివారికి తెలియును. రిసెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారి రివివయమునుగురించి తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నము సజులేదు. పత్తులను హెచ్చుచేయువారు ప్రతిగ్రామమునకుకల్లి ఎంతలంబుండెనదో పంటపోయినదో కనుగొనుటకు చాల యశ్చాయకరమును పంగతి. భూమిలు పండినను పండకపోయినను ప్రభుత్వమువారు పన్నులను బలవంతముగా వసూలు చేయగలగునపుడు వీరి కట్టి విచారణముల కవసరములేదు.

రెవిన్యూ గూర్చి కథ మంతయు మరెయ్యక అంతర్జాల కనున తెలుపుచి. రెవిన్యూను కర్షకుల బీదరయితులైనవారును మరచివేసికొనుటకయిన వీలులేదు. రెవిన్యూను పొందనచ్చులగు వారందరూను యెప్పుడును రెవిన్యూను పొందుటలేదు. పంటలు నష్టమైననుగాని రెవిన్యూనెప్పుడు నోసగబడదు. అట్టితర రిసెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారు గత 11 యేండ్ల గాను యిచ్చి రెవిన్యూనలన పంటనష్టము కలిగినదని భావించువారు ఆసందర్భపు నూతన నీ సెటిల్మెంటు ఆఫీసుగారుచేసిరి. అది యట్లుండనింక యెప్పుడు భూములుగూడ వ్యవసాయముచేయబడినవిని యాఆఫీసుగారు నడుపుచున్నారు. ఎచ్చటగోగాని మొదట పంటకు నష్టమే కలగలేదు. వీరు ప్రతిజిల్లాలోను ప్రతిగ్రామమునకు నేగి విచారింపించో వర్తములవలన సంభవమయ్యెచ్చుటెచ్చట కలిగినదో వాటికి తెలిసియుండును. రెవిన్యూ యిచ్చి పప్పుచుండు పంటలకు నష్టము కాలేదని చెప్పెనే యిట్టి సెటిల్మెంటు ఆఫీసులో నెట్లు వాంతుల కేవలముగనుక కృష్ణజిల్లా గోదావరికంటే బాగుగనున్నది. లేక పత్తును గోదావరిజిల్లా నష్టపోయినదని వాదించువలన నువయోగ మేమి? నిజమును తెలిసికొనవలెననిచో ప్రతిగ్రామమునకు పంటకాలమునందు బోయి యెంతపండినదో చూచుటయు అనిషయములను కనుపరచుచు నొక రిజిస్టరును ఉంచుటయు చేయవలెను.

మాడ రేషనుబోర్డుసభ

నూగూరుపైలం పక్షిలలో నిర్వీర్యమును మార్కులు రానివారి నిమిత్తమై విశ్వవిద్యాలయములవారు నియమించిన మాడరేషనుబోర్డు గత శనివారమునాడు సమావేశమయ్యెను. బోర్డువారు యాక్రిందివిధమున నిర్ణయించిరి తెలియుచున్నది. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు మొత్తమీద రెండు పందలమార్కులకు తక్కువగాకుండ వచ్చి ఇంగ్లీషులో 8 మార్కులు తక్కువయినవారిని జమమొందినట్లు నిర్ణయింప నంగీకరించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు మాత్రము 190 మార్కులు మొత్తముపైవచ్చి ఇంగ్లీషులో రెండుమార్కులు తక్కువైన వారినిగూడ అర్హులగ నెంచ నంగీకరించిరి. ఇట్టివారిని మదరాసు యూనివర్సిటీలో చేర్చుకొనడు. విగతిన విషయములలో 7 మార్కులు తక్కువవచ్చినను అర్హులగ నెంచబడుదురు. ఈరీతిని నిర్ణయింపబడిన విధమున అర్హులగువారిట్లు త్వరలో తయారుజేయబడుననియు, మాసాంతమునకు సంపూర్ణముగలిగి పూర్తియగుననియు తెలియుచున్నది.

మదనకామేశ్వరిలేహము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిప్పుత్తువ, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 తులముల డబ్బీలు 1-4-0 పాలనగంధిలేహము—రక్తకుద్ధికి, శ్లేష్మమయినది. సనామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరవర్ణరొగములు శీర్షనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తుల డబ్బీలు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు పేరు. 8851 పి.సి.సి అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రకటన

(2046)

కోసులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులద్యారాగాని కోగలత్తుగొడుగులు తెలుపుడు చేసినచో కోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్మము, వగైరాలు నివరముగ పుదిరముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెం 2) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

లిజరుకలము
నుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తగినది
ఒకటి గలదు
మామూలు 10 ఆర్. సేప్టి 100 పి.
కెల్సు-ఫ్లింగ్ 40 ఎఫ్.
H.P. CO LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

Charm Relief
AMRUTANDAN
BEST INDIAN PAIN BALM

శ్రీమత్ వాల్మీకి రామాయణము

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము ఆరుకాండలు యెడమవైపు పుటలలో ఖోకములు, కడిపైపు పుటలలో ఆంధ్ర తాత్పర్యముగ ముద్రింపబడినవి. మడికై కిత్రాకై యెండు చేయబడినవి.

బాలకాండ	1-8-0	సుందరకాండ	2-0-0
అయోధ్యకాండ	2-8-0	యద్ధికాండ 1 వ భాగం	2-0-0
అరణ్యకాండ	1-8-0	దిటో 2 వ భాగం	2-0-0
కిష్కింధకాండ	1-8-0	నవన సుందరకాండ	0-10-0
ఆంధ్రభారత రత్నములు			0-10-0
ముముక్షుశ్చి లేక రహస్యశ్రయము			1-0-0
అష్టాదశరహస్యములలో పది			0-10-0
రామకృష్ణ పరమహంస జీవితము,			0-10-0
610 ఉపదేశ వాక్యములు			0-10-0
భగవద్గీత-రామానుజ భావ్యప్రకారము,			1-0-0
ఆర్థము గలది			
పతివ్రతా మాహాత్మ్యము			0-6-0
అశ్వనందారు స్తోత్రము-టీక, విశేషార్థములతో			0-12-0
ఆత్మయోగము			0-2-0
శ్రీమత్ పండిట్ టి. లక్ష్మణాచార్యులవారి			

ఉపన్యాస సహిత గ్రంథములు.			
భగవద్గీత-టీక, విశేషార్థములతో,			2-8-0
కిత్రాకై యెండు			
టిటో సాధారణకై యెండు			2-0-0
టిటో (అరవములో)			2-0-0
భాగవతసారము	1-0-0	అగ్రాచార్యులచేతి	1-4-0
ముకుందమాల	0 8 0	భారతకథలు	5-0-0
దిటో (అరవములో)	0-10-0	అమలనాడిపిరాక	0-8-0
తిరుప్పావై (కిత్రాకై యెండు)			1-8-0
దిటో రాజరత్నంబు			1-0-0
శ్రీమత్ తచ్చూరు-కంగరాచార్యులు			
బ్రహ్మసూత్ర సంగీతగ్రంథములు.			
స్వరమంజరి	0-5-0	గాయకసాహిత్యము	1-4-0
సంగీతకళానిధి	1-4-0	గాయకలోచనము	5-0-0
గాయకనిర్దాంబసము 1వ భాగం.			2-0-0
దిటో 2వ భాగం.			3-0-0
గానేందు శేఖరము	3-8-0	భగవత్సారామృతము	0-4-0

వి. పి. పి. కర్నూలు ప్రత్యేకము.
మాపెద్దకాటలూగు కోరినవారికి ఉచితము.
తచ్చూరు, నరసింహాచార్యులు,
శశిలేఖా ఆఫీసు, గానోల్లానీశాల,
2, తంబునాయకకోవిడి పవర్లబజారు పోస్టు, జి.టి.వ.వ్రాసు
1204 వసంతకుసుమాకరము 2126
ఇది ఆంగ్లమునగోరు ప్రతిమానపుడు సేవించవలసినది.
ప్రమేహము, క్షయ, పొండుపు, మూత్రవ్యాధులు, నాళమున
మంట, అందు తీవ్రదాగము, వీనినిబోగొట్టును. అత్యుత్తమ
మైన రసాయ, నాళాగము. వెల టిలం 1 కి రు 80-0-0. క
అర్జునసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా,

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—Central Telegraph College, Nai Sarak Delhi.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కావ్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హేతుబద్ధ, యితర యుక్తములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్తమైన కావలసినవారు ఈ దిగుక వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HART & CO. BROADWAY MADRAS.

174

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున బయటిపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦
- గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధివన్యాజ్ఞోసము ౦-౪-౦
- కమలాక్షి (చిన్న చిచ్చితకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటాచార్యులుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
- నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్త్యాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- ధన్వంతరము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు శ్రీ కొంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్వేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్సెనను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ బొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. వి. యే. (ఆనర్పు) ౧-౦-౦

వెలువడిన గ్రంథము

- జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, వి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతిజీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.